

Spm. nr. S 170

Til udenrigsministeren (14/11 91) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil udenrigsministeren sørge for, at det, at FN's menneskerettighedskommission ikke i år har udbedt sig en rapport over menneskerettighedssituationen i Iran, ikke får som konsekvens, at spørgsmålet bliver henlagt, men at det bliver genoptaget på FN's dagsorden på baggrund af rapporterne om et stort og stigende antal henrettelser?«

Begrundelse

På baggrund af de yderst alvorlige oplysninger der foreligger bl.a. fra Europa-Parlamentet om, at antallet af vilkårlige henrettelser i Iran er stærkt stigende, og om, at der anvendes piskestraf mod kvinder, der ikke har været »tilbørligt tilslørede«, må der lægges det nødvendige pres på FN's generalforsamling med hensyn til at tilkendegive, at man finder, at den nuværende situation indebærer en helt uacceptabel krænkelse af menneskerettighederne.

Svar (21/11 91):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der henvises til svaret på spørgsmål nr. S 146.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til finansministeren og sundhedsministeren [om den nye vagtlægeordning].
Af Køpke Christensen (FP) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 21/11 91).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 3:

Justitsministerens redegørelse af 12. november 1991 om udlændingepolitikken.

(Redegørelsen anmeldt 12/11 91. Redegørelsen givet 12/11 91. Beslutning om forhandling 12/11 91).

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Debatten om indvandrere og flygtninge er ofte præget af stort ukendskab til de faktiske forhold og derfor også af, at myterne i alt for stort omfang får lov at blomstre.

Derfor skal justitsministeren have tak for bilaget til redegørelsen, fordi det bl.a. indeholder en lang række praktiske oplysninger om udlændingeloven, om procedurer, om statistiske forhold osv. Ikke mindst på baggrund af den debat, vi for nylig havde om indfødsretsloven, må man håbe, at bilaget vil blive studeret grundigt af alle Tingets medlemmer, så vi i det mindste fremover kan undlade at bidrage til mytedannelsen.

Der skal også lyde en tak til ministeren for selve redegørelsen. Vi er ikke enige i alle dens forslag, men vi synes, det er godt, at udlændingepolitikken kommer på den politiske dagsorden. Det er jo en ubehagelig kendsgerning, at når myterne i den grad har fået lov til at blomstre, hænger det også sammen med, at alt for mange politikere enten har været for tavse i debatten eller endog har sunget i kor med dem, der ønsker at skabe myterne. Når befolkningen kun får serveret myterne og alt for sjældent møder nogen, som punkterer dem ved at bringe de faktiske oplysninger, kan det ikke undre, hvis man tror, at myterne er selve sandheden.

I nogle lande i Europa ser vi i dag racistske reaktioner som følge af, at politikerne tier stille om problemerne. Så vidt er det ikke kommet herhjemme, og jeg tror og håber heller ikke, at det sker. Men også hos os blomstrer den lille racisme, som regel indledt med ordene: »Jeg er ikke racist, men...!« – og så kommer myterne og fordommene. Det er en vigtig opgave for både politikerne, pressen, folkeoplyserne og mange andre ikke at bære ved til dette bål, men gå ind i debatten og forfægte, at menneskerettigheder ikke er bundet til en bestemt nationalitet, hudfarve eller religion, og at give de reelle oplysninger, som jo klart viser, at Danmark ikke er oversvømmet af udlændinge. Ser vi bort fra nordiske og EF-borgere, er der ud af en befolkning på mere end 5 millioner en ca.

[Dorte Bennedsen]

100.000 fremmede i landet, og de skal ikke blot betragtes som et problem eller en byrde, de yder faktisk positive bidrag til samfundet.

Med disse betragtninger har jeg ikke til hensigt at skjule, at der også er nogle problemer, men dem skal jeg vende tilbage til i mine kommentarer til henholdsvis flygtningesituationen og indvandrersituationen.

Ministeren gør meget ud af at beskrive den globale flygtningesituation og nævner, at disse mange millioner hjælper vi bedst ved en indsats i deres hjemegn. Socialdemokratiet er enigt heri, men så må jeg også gentage, hvad vi før har sagt: Hvorfor er regeringen aldrig kommet med et gennearbejdet udspil til en egentlig flygtningepolitik, som kan bidrage til at løse de globale problemer?

Når ministeren bruger den globale situation til at konkludere, at vi må styre strømmen af flygtninge, der får opholdstilladelse i Danmark, dels ved at indføre kvoter for, hvor mange vi vil modtage, og dels ved at ophæve de facto-flygtningebegrebet, må Socialdemokratiet klart sige fra. Som bekendt slår udlændingeloven af 1983 fast, at opholdstilladelse skal gives både til konventionsflygtninge og til de facto-flygtninge, og her er det i god overensstemmelse med vore internationale forpligtelser slået fast, at Danmark skal give ophold til politiske flygtninge, som søger asyl hos os.

Idet jeg går ud fra, at ministeren har anvendt lovens § 7 efter hensigten, nemlig over for politiske flygtninge, kan jeg ikke forstå, at han kan stille forslag om indskrænkninger. Er det virkelig hans ramme alvor, at vi skal sige til de flygtninge, som henvender sig ved grænsen: Godt nok er du politisk flygtning, og godt nok har vi forpligtet os til at tage imod dig, men du må vente til næste år, for vi har bestemt, at der kun må komme et bestemt antal ind i år.

At ministeren foreslår, at vi skal afskaffe de facto-begrebet, er i strid med UNHCR's flygtningepolitik. Ministeren skriver i bilaget, at alle, der befinder sig i FN-flygtningelejrene, er konventionsflygtninge, men for det første er der altså ikke noget, der hedder FN-flygtningelejre – alle lejre er nationale, men i mange af dem bistår UNHCR med hjælp – og for det andet fik ministeren på et møde i september 1990 med den daværende højkommissær Stoltenberg at vide, at langt den overvejende del af de flygtninge, UNHCR tager sig af, netop er

de facto-flygtninge, og at en eventuel forhøjelse af den såkaldte FN-flygtningekvote ikke måtte ske på bekostning af det enkelte menneskes ret til at søge asyl.

På det samme møde hilste Stoltenberg også velkommen, at Danmark havde planer om en repatrieringsordning. Men hvor er denne ordning blevet af? Ministeren er så optaget af at finde stramninger og ændringer, som kan holde flygtninge ude af vort land, men han vil ikke løfte en finger for at hjælpe de flygtninge, som gerne vil forlade Danmark. Vi ved, at mange flygtninge, især fra Chile, men også fra andre områder, gerne vil vende tilbage, hvis de kan få den nødvendige håndsrækning, og det er nu 2 år siden, at et flertal i Folketinget pålagde regeringen at komme med forslag til en repatrieringsordning. Men intet er sket, det er end ikke nævnt som en mulighed i redegørelsen.

Ministeren peger på det ønskelige i en hurtigere sagsbehandling. Vi har før sagt, at de lange ventetider både er menneskeligt belastende og dyre for samfundet. Vi har derfor også stillet spørgsmål om behandlingstiderne hos politiet og direktoratet, men ministeren har desværre ikke svaret endnu. I stedet har han valgt at fokusere på, at en klage over et afslag ikke skal have opsættende virkning for udvisningen. Hertil er kun at sige, at retten til at klage hører med til et retssamfund, men den kommer til at virke temmelig fiktiv, hvis ansøgeren er udvist af landet.

Ud over at styrke indsatsen i første instans, altså hos politi og domstole, finder vi, at det kan være en overvejelse værd, i hvilket omfang nye oplysninger skal give anledning til genoptagelse af en asylsag. For os er det oplagt, at udefra kommende nye oplysninger om f.eks. ændringer i den politiske situation i hjemlandet kan bevirke, at en sag skal genoptages, men vi vil nu godt være med til at diskutere, hvor mange gange en sag skal kunne genoptages med baggrund i nye oplysninger, som stammer fra ansøgeren selv. Ansøgeren har fra første færd kontakt med en uvildig rådgivning, nemlig Flygtningehjælpen, og man kan med rimelighed forvente, at han her lægger de oplysninger frem, som kan tale til fordel for hans ansøgning.

Også når det drejer sig om indvandrerne, indeholder redegørelsen desværre kun en række stramninger. Socialdemokratiet skal ikke på

[Dorte Bennedsen]

forhånd afvise, at der kan være behov for nogle stramninger, bl.a. finder vi de såkaldte børneægteskaber problematiske. Om der skal ændres på reglerne for at forebygge proformaægteskaber og reglerne vedrørende forældre, vil bl.a. afhænge af de faktiske oplysninger, vi kan få. Vi ønsker ikke, at regelsættet misbruges, men vi vil heller ikke ændre, hvis det blot sker på baggrund af nogle udokumenterede påstande.

For Socialdemokratiet er det centrale problem, at vi efter mange år endnu ikke har fået en egentlig indvandrerpolitik. Vi løser ikke eventuelle problemer blot ved nogle ændringer i udlændingeloven; de skal ses i en langt større sammenhæng, hvor alle aspekter skal med. Hvis indvandrerbørn ikke gennem førskoleaktiviteter har lært dansk og så kommer i skoleklasser med stor overvægt af fremmedsprogede, er det en overordentlig vanskelig sag at lære dem et virkelig brugbart dansk. Hvis der ikke over for nytilkomne voksne indvandrere gøres en massiv indsats for at lære dem dansk og bibringe dem kendskab til den danske kultur og det danske samfund, så integreres de ikke. Hvis unge andengenerations indvandrere konstaterer, at de ikke kan få uddannelsespladser – ikke fordi de ikke kan dansk, men fordi de er fremmedartede – så opstår der problemer. Og det samme gælder, hvis kommuner med en fremsynet boligpolitik skal tage imod alle indvandrere og flygtninge.

Socialdemokratiet har flere gange fremsat forslag om, hvorledes man kunne fremme integrationen, desværre uden at kunne skaffe et flertal. Vi vil om kort tid komme med et nyt forslag, bl.a. om en øget oplysnings- og informationsindsats, og det er vort håb, at jorden nu er gødet så meget, at det kan lykkes at samle Folketinget om en ordentlig indsats på dette felt. Skal vi fortsat kunne undgå en situation som den, vi ser tendenser til i udlandet, er det nødvendigt, at vi giver de fremmede iblandt os de instrumenter i hænde, som gør dem i stand til at leve op til både deres pligter og rettigheder.

Men der ligger også en stor og vigtig opgave i at bearbejde vore egne holdninger og fordomme. Vil vi fastholde, at vores samfundsmode, vort familiemønster, vor kultur, vore løsninger på en lang række samfundsproblemer er de bedste, der gives, og at indvandrerne der-

for bør tilstræbe at overtage vore normer? Eller vil vi erkende, at vi har brug for de fremmede, ikke blot som arbejdskraft, men som inspirerende deltagere i en dialog, der måske kan være med til at åbne vore øjne for nogle af svaghederne i vores eget samfund og i øvrigt kan bidrage til at gøre samfundet kulturelt rigere?

Vi skal ikke blot løse indvandrerne og flygtningenes praktiske problemer her i landet, men vi skal også tage stilling til, om vore fine teorier om individets og mindretallets ret også skal gælde dér, hvor de kommer til at berøre vore egne cirkler.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg bed mærke i noget, fru Dorte Bennedsen startede sin ordførertale med, og som jeg også meget tit er ude for, når jeg taler med folk ude omkring, om det så er til vælgermøder, på en tur op og ned ad Strøget eller blandt familie og venner. Hvis folk omtaler den gældende udlændingelovgivning, starter de med at sige: »Jeg er ikke racist, men . . .!« – men så fortsatte fru Dorte Bennedsen med at sige, at så kom alle myterne, så kom alle fordommene.

Og her er jeg uenig med fru Dorte Bennedsen, for når folk starter med at sige: »Jeg er ikke racist, men . . .!«, er det jo netop indholdet af resten af fru Dorte Bennedsens tale, som gør, at folk er bange for at sige deres mening om den udlændingelov, vi har haft siden 1983 her i Danmark. Befolkningen ønsker en anstændig udlændingelovgivning, men ikke den udlændingelovgivning, som Folketinget har vedtaget uden om Fremskridtspartiet.

Det sker jo meget ofte, at både folketingspolitikere og andre opfatter denne melding forkert, og så bliver folk skræmte og starter med den helt overflødige bemærkning: »Jeg er ikke racist, men . . .!« – men det er folk som fru Dorte Bennedsen og andre, der har skylden for det.

Så vil jeg godt spørge fru Dorte Bennedsen om repatrieringsordningen, bl.a. vedrørende flygtninge fra Chile, der kunne vende hjem. Hvad mener fru Dorte Bennedsen? Jeg synes, fru Dorte Bennedsen selv må komme med et udspil. Hvorfor i alverden skal man give økonomisk eller anden hjælp til folk, der kan vende tilbage til deres hjemland? Jeg forstår det

[Pia Kjærsgaard]

ærlig talt ikke, fru Dorte Bennedsen, og hvis man fortsætter den politik, vil folk stadig væk fortsætte med at tale om Folketingets udlændingelov og starte med at sige: »Jeg er ikke racist, men . . .!«.

Formanden:

Jeg er nødt til at gentage for jeg ved ikke hvilken gang, at man må ikke tiltale medlemmerne direkte.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg vil gerne sige til både fru Pia Kjærsgaard og fru Dorte Bennedsen, at jeg er ganske enig i, at der er et par myter i denne debat. Den ene er, at politikerne ikke tør tale om det her, men lad os nu håbe, at denne debat i dag kan blive begyndelsen til, at endnu flere tør markere sig på området.

Den anden myte er, at folk ikke tør sige noget til politikerne eller til andre, for så kalder vi dem racister. Men jeg hørte ikke fru Dorte Bennedsen kalde nogen som helst for racister. Jeg har heller ikke kaldt nogen for racister, men jeg vil omvendt sige til fru Pia Kjærsgaard, at ved at gennemgå den brevbunke, jeg har fået de sidste 3 uger, kan fru Pia Kjærsgaard finde belæg for påstanden om, at det kræver en god psyke at gå ind i denne debat og prøve at bringe lidt anstændighed ind på flygtningenes vegne, for hvad man bliver beskyldt for, er ganske usandsynligt.

Og så vil jeg i øvrigt også på baggrund af brevbunken tillade mig at sige, at der desværre er en spirende racisme, men at jeg håber, det bliver ved en meget lille spire.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er også for mit vedkommende fru Pia Kjærsgaards bemærkninger om myter, der bringer mig herop. Der er jo én myte, som i hvert fald trives godt, og som fru Pia Kjærsgaard bidrager til ved enhver given lejlighed, nemlig at Danmark skulle modtage særlig mange flygtninge. Jeg vil gerne læse nogle tal op fra justitsministerens redegørelse, som vi modtog den 2. august. Antallet af spontane asylansøgere, der i 1990 indrejste i Danmark, udgjorde 1,1 pr. 1.000 indbyggere. I Schweiz

udgjorde det 5,4 pr. 1.000 indbyggere, næsten 5 gange så mange; i Sverige 3,8, mere end 3 gange så mange; Tyskland og Østrig 3,3, 3 gange så mange; Holland og Belgien 1,3, lidt flere; vi kan slå Norge, som modtog 1,0 pr. 1.000 indbyggere.

Det hører med til myterne, at Danmark er et åbent og gæstfrit land, og at asylansøgerne kommer hertil i store mængder. Dette er der intet som helst belæg for i tallene, og justitsministeren har da også gjort os den tjeneste at oplyse, at i første halvår af 1991 var der tale om et meget betydeligt fald i antallet af asylansøgere i forhold til året forinden, et fald fra ca. 2.500 til ca. 1.800 på et halvt år. Jeg synes også, det hører med til diskussionen, at vi får aflivet nogle af de myter om tallene.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det er også fru Pia Kjærsgaard og myterne, der kalder mig herop, for hvad var det for en myte, fru Pia Kjærsgaard også prøvede på at lancere? Jo, det var, at befolkningens mening var i skærende modstrid med det store flertals indstilling her i Folketinget. Hvorfra ved fru Pia Kjærsgaard i grunden, at det er en kendsgerning? Hvad er det for en påstand at udslynge?

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Det er to ting, der har kaldt mig herop. Det ene ligger i forlængelse af fru Mimi Jakobsens indlæg, så det skal jeg ikke gøre så meget ud af, men jeg kan forsikre fru Pia Kjærsgaard, at folk tør godt diskutere udlændingepolitik med mig. De tør også godt sende mig breve, som bestemt ikke er rare, og det gør selvfølgelig ikke min forpligtelse mindre til at gå ud og aflive myter ved enhver lejlighed.

Og så vil jeg lige fortælle fru Pia Kjærsgaard, hvorfor jeg synes, man skal give repatrieringshjælp. Der har boet chilenske flygtninge i Danmark siden 1974-75. De flygtede efter kuppet i 1973, de har arbejdet her, de er måske blevet gamle her, de har optjent deres pension her, de har betalt deres skat her. Hvis de vil vende hjem til Chile, siger de chilenske myndigheder: Jamen I har ikke optjent nogen pension her, I har jo ikke boet her i alle de mange

[Ebba Strange]

år, og vi har ingen forpligtelser over for jer med hensyn til sygesikring og lign.

Derfor – og desuden for at give dem en håndsrekning til at komme i gang – er det vigtigt, at Danmark tilslutter sig den store gruppe af europæiske lande: Italien, Tyskland, Holland, Norge og Sverige, som har indgået aftaler med Chile, dels om overførsel af pension og dels om hjælp til anden start, når de vender hjem. Danmark kan ikke være bekendt ikke at gøre det.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil stadig væk fastholde, at opfattelsen hos et flertal her i Folketinget, nemlig at befolkningens mening falder i tråd med det, som Folketinget har vedtaget, er forkert. Færdes man slet ikke ude i samfundet?

Fru Mimi Jakobsen fortalte, at hun får breve. Det gør jeg også, det kan jeg godt meddele ordførerne fra de andre partier, men det er pæne, ordentlige breve, det er overhovedet ikke fra det, som nogle kalder racister. Det er pæne, ordentlige breve med et nødråb, om ikke Folketinget godt vil stramme op. Men selv om det er pæne, ordentlige breve, er der faktisk folk, som ikke tør give sig til kende, for de er ganske enkelt bange for at blive udråbt til noget, som de ikke er.

Jeg synes, det er direkte forfejlet, at når man diskuterer udlændingelovgivning – og Danmark har så sandelig et behov for at få strammet den lovgivning op, det må også være derfor, ministeren er kommet med en redegørelse – ja, så begynder man at tale om racisme som et symptom. Hvorfor i alverden tager man ikke fat på årsagen til problemerne ude i samfundet? Lad være med at kalde det danske folk racister, lad være med at prøve at bilde folk ind, at der er ved at spire en racisme frem i Danmark. Det ligger ikke til danskerne. Jeg synes, at i stedet for at diskutere symptomerne bør man tage fat på den egentlige årsag til problemet, nemlig en alt, alt for liberal udlændingelovgivning.

Jeg synes ikke, det er de vises sten, der er kommet fra justitsministeren – det skal jeg vende tilbage til senere i min ordførertale – men det er dog en start, som vi har ventet på i ganske mange år, vil jeg godt sige. Det er godt, at vi endelig langt om længe får det debatteret.

Det er ikke ret lang tid siden, Fremskridtspartiet stod alene med ønsket om at få tingene debatteret. Det er rart, at der også er andre partier, som nu i hvert fald vil drøfte sagen i Folketinget og forhåbentlig gøre noget ved det.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Når fru Pia Kjærsgaard siger, hun ikke kender til racisme, må jeg sige, at jeg ikke ved, hvordan jeg meget snævert vil definere racisme, men jeg er i hvert fald helt klar over, at en udtalelse som den, Mogens Glistrup f.eks. er kommet med, om, at en udlænding i Danmark er som en dråbe arsenik i det klare danske vand, vil jeg klart og uden tøven definere som racisme.

Til bemærkningen om, at folk ikke tør sige deres mening, må jeg sige, at det ikke er min erfaring; men myterne er der, og fru Pia Kjærsgaard gav selv et flot eksempel på myterne, nemlig at vores udlændingelov er en åben ladeport, og at enhver kan strømme ind i landet, og det er bekvemmelighedsflygtninge, og hvad ved jeg. Vi kender alle påstandene.

Sagen er den, at vi har – også sammenlignet med udlandet – en meget stram udlændingelov. Sagen er, at vi får færre flygtninge. Hvor asylantallet stiger ude i Europa, er det faldende i Danmark.

Vedrørende repatrieringsordningen svarede fru Ebba Strange, og jeg er meget enig i fru Ebba Stranges bemærkninger, men jeg vil gerne føje til, at med hensyn til f.eks. de chilenske flygtninge, hvor der vel er et sted mellem en halv og en hel million chilenerne, der gerne vil tilbage til Chile i disse år, at dér er det naivt at forestille sig, at disse mennesker skal vende tilbage uden en eller anden form for støtte. Som fru Ebba Strange også gjorde opmærksom på, har andre lande i Europa også indset denne anstændige holdning.

Jeg har en enkelt tilføjelse til hr. Niels Helveg Petersens oplysninger og tal. Tallene er ikke så store som det, hr. Niels Helveg Petersen oplyser her, for af de 1.800 ægtefæller til flygtninge, der bliver familiesammenført, søger 500-600 ægtefæller også asyl. De optræder altså i statistikken både som familiesammenførte og som asylansøgere.

Rent faktisk er de statistiske tal større i de oplysninger end i realiteten, fordi der er dobbeltgængere i dem.

[Dorte Bennedsen]

Til sidst en bemærkning om brevbunken; jeg kan bekræfte fru Mimi Jakobsens bemærkninger om indholdet af brevene. Jeg vil ikke påstå, at jeg aldrig har fået et anstændigt brev; det får jeg da også, og de udmærker sig ved, at de som regel er med underskrift og adresse. De anonyme er af en særpræget art, som jeg skal undlade at sætte navn på her.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Hr. Kofod-Svendsen mener, at der er en fin sammenhæng mellem, hvad Folketinget mener, og hvad befolkningen mener.

I 1986 blev der lavet en meningsmåling, der sagde, at knap 50 pct. af danskerne mente, at der skulle være et stop for yderligere indvandring.

Socialforskeren Jacques Blum blev meget rystet over det tal og udtalte på et tidspunkt, at det sandelig ikke kunne passe. Han lavede så sin egen undersøgelse og nåede frem til, at det var over 56 pct. af danskerne, der sagde, at de ønskede et stop for flere fremmede.

I begyndelsen af sommeren var der ligeledes en meningsmåling, hvor man spurgte, hvad de forskellige politiske partiers vælgere mente. Og selv i et parti som Socialdemokratiet var der 45 pct., der svarede, at nu skal vi have strammet disse regler op. Det harmonerer ikke med det flertal, der er i Socialdemokratiet her i Folketinget.

Til bemærkningerne om, at den ene eller den anden udtalelse skulle være racistisk, kan jeg sige, at alle de personer, der er kommet med udtalelser, og som er blevet anklaget for racisme, er blevet frikendt; så lad være med at stå heroppe og kald det for racisme.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det undrer mig egentlig, at garvede folketingspolitikere begår den samme fejl, som desværre også bliver begået mange andre steder, nemlig at man taler om flygtninge, man taler om indvandrere, og man taler om fremmedarbejdere. Man blander det hele sammen i én stor pærevælling. Det gjorde fru Dorte Bennedsen også i sin ordførertale.

Til fru Dorte Bennedsen vil jeg sige, at der bliver nævnt mange tal. Men nu kan jeg se, at

den tidligere økonomiminister er til stede, og den tidligere økonomiminister, hr. Niels Helveg Petersen, kan ganske givet huske alle de gange, jeg rykkede den daværende minister for en korrekt statistik på området. Det var på det tidspunkt, hvor hr. Niels Helveg Petersen som økonomiminister var den øverste chef for Danmarks Statistik.

Hvordan går det med den syltekrukke, som mine spørgsmål blev puttet i? Det vil jeg gerne høre den tidligere økonomiminister om.

Jeg vil gerne spørge de folketingspolitikere, som er så skeptiske med hensyn til, hvordan danskerne stiller sig til dette problem: Hvorfor sender man det så ikke ud til en folkeafstemning? Hvis man ikke tror på opinionsmålinger, hvis man ikke tror på, hvad man hører rundt omkring, når man taler med danskere, hvorfor tager man så ikke skridtet fuldt ud og lægger det ud til en folkeafstemning? Det ville være rimeligt, for så vidste vi i det mindste, hvad vi taler om herinde, hvis det først har været til en folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Pia Kjærsgaard har ret, jeg talte både om udlændinge og indvandrere af den simple og enkle grund, at det handler redegørelsen om, og så syntes jeg, at det var rimeligt at kommentere det.

Jeg forstår i øvrigt godt, at fru Pia Kjærsgaard og andre fremskridtsfolk kun hører vreden mod udlændingeloven, for de synger jo med på kritikken af udlændingeloven.

Det, vi andre oplever, når vi kommer ud til møder, er folk, der rejser sig op med den samme vrede, den samme kritik, de samme ikke altid helt rigtige påstande. Men når man så går ind i diskussionen, når man kommer med argumenterne og siger: Jamen de tal er ikke rigtige, det forholder sig sådan og sådan, så sker der hver eneste gang det, at ikke én, men fire, fem, seks eller syv rejser sig og siger: Jamen vi synes også, at vi skal tage imod flygtninge. Og så kommer der i øvrigt en helt anderledes afslappet og positiv holdning i forsamlingen over for, at selvfølgelig skal vi tage imod flygtninge her i landet.

Men når man synger med på visen, som Fremskridtspartiet gør, så hører man jo aldrig andre, for så er der ikke nogen, der tør stå op og sige imod.

Formanden:

Der er endnu et par korte bemærkninger, men der er nogle af dem, der har mulighed for at få ordet som ordførere senere, så jeg stræber mod slutningen af denne sekvens.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Tom Behnke prøver at bevise fravær af racistiske tilbøjeligheder i den danske befolknings ved at henvise til, at ingen af dem, der er blevet anklaget for racisme, er blevet dømt. Jamen hr. Tom Behnke, hvad skal jeg gøre med de anonyme breve, som jeg modtager, hvor jeg med glæde ville anklage alle brevskriverne for racisme?

Folk tør ikke stå åbent frem med deres eget navn med disse bemærkninger. De skriver under med forkert navn, eller de underskriver ikke deres breve, de er anonyme.

Derfor kan vi ikke sige andet, end at der er kræfter i det danske folk, der har disse synspunkter, men de tør ikke selv stå frem og stå ved dem.

Formanden:

Ja, loven er ærlig, men holden besværlig. Nu er der stillet to konkrete spørgsmål, så jeg giver endnu to korte bemærkninger, men kun til besvarelse af dem.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Hvis jeg ikke var vant til meget, var jeg lige ved at miste ørerne, da fru Pia Kjærsgaard talte her til sidst.

Har fru Pia Kjærsgaard ikke fulgt med i, hvad der er sket på netop statistikområdet? Som følge af det initiativ, jeg tog som økonomiminister, kom der en betænkning, nr. 1214 af marts 1991, som redegjorde for en række statistiske problemer vedrørende flygtninge og indvandrere, om, hvorledes man skulle gribe disse problemer an. Og så kom der her i oktober Statistiske Undersøgelser nr. 43, et omfattende tabelværk, der belyser ikke alle sider af dette her, men som giver et langt, langt bedre grundlag for at diskutere disse spørgsmål om flygtninge og indvandrere.

Det er så i øvrigt et arbejde, der er blevet kritiseret, noget uretfærdigt synes jeg, men der

er langt bedre talmateriale på bordet, end der har været før.

Det undrer mig faktisk, at fru Pia Kjærsgaard ikke ved det. Det burde fru Pia Kjærsgaard følge med i, når hun selv har efterlyst bedre talmateriale.

Formanden:

Hr. Kofod-Svendsen har ordet for den næstsidste korte bemærkning i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Det er bare en enkelt bemærkning til hr. Tom Behnke. Jeg har ofte på møder beskrevet, hvordan den faktiske situation er rundt om i verden, at der er mennesker, der er forfulgt af styret, som undertrykker de fundamentale menneskerettigheder.

Hvad siger så den danske befolkning? Siger den så: Dem skal vi ikke modtage. Eller: De mennesker skal vi faktisk modtage.

Jeg oplever, at når man lægger situationen frem, som den er, så er der lydhørhed og forståelse. Det er klart, at hvis man stiller spørgsmålet: Skal Danmark oversvømmes? – så vil reaktionen være en anden. Men det er ikke den faktiske situation, sådan som det også tidligere er blevet oplyst.

Det, det handler om, er at give en reel beskrivelse af den faktiske situation, andre må leve under. Da ser vi, hvor privilegerede vi er. Da møder man ikke den modvilje mod den lovgivning, vi har.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Den radikale ordfører var inde på ordlyden af de private breve, hun har modtaget. Dem kan jeg naturligvis ikke kommentere herfra. Det, jeg var oppe og svare på, var fru Dorte Bennedsens oplysninger om en tidligere politikers udtalelser. Det var det, jeg kom med en replik til.

Så til hr. Kofod-Svendsen og den forrige taller: Vi er ikke imod flygtninge. Vi er også af den opfattelse, at vi skal tage vores del af de flygtninge, der er. Det, vi hele tiden har påpeget, er, at lovgivningen er for slap. Vi har intet imod de fremmede, men vi har noget imod den lovgivning, der gælder i øjeblikket. Vi er for de

[Tom Bøhnke]

konventionsflygtninge, der sidder rundt om i lejrene. Vi kan så diskutere, hvor mange vi skal tage af dem. Det er vi helt med på. Dem skal vi tage godt imod, dem skal vi behandle ordentligt, indtil der er rimelige forhold i deres hjemland og de kan komme hjem igen.

Men det, vi altid har sagt, er, at vi er imod de spontane flygtninge, og vi er imod de alt for slappe familiesammenføringsregler.

Formanden:

Så vender vi tilbage til ordførerrækken.

Helge Adam Møller (KF):

Ingen enkelt sag giver i disse måneder anledning til mere heftige debatter i Danmark og i udlandet end udlændinge- og flygtningespørgsmålet. Det har den snes korte bemærkninger, vi lige har hørt, også understreget.

I Danmark som i resten af Europa diskuteres man denne sag, den er sat øverst på dagsordenen. Desværre er den ofte fulgt op af angreb på asylcentre, af vold og af brandstiftelser – heldigvis ikke i Danmark, men i udlandet – og senest et mord i Stockholm. Dette er chokerende, og vi skal gøre alt, hvad vi kan for at forhindre, at sådanne tendenser breder sig til Danmark.

Jeg finder, der er to afgørende forudsætninger for, at vi kan forhindre, at fremmedhad og racisme vinder indpas. Den ene er, at vi i Danmark i langt større omfang end hidtil informerer om og debatterer vores udlændingepolitik. Jeg synes, at debatten i dag og justitsministerens oplæg er et godt udgangspunkt.

Den anden forudsætning for at forhindre fremmedhad og racisme er, at der i befolkningen er en bred forståelse for og en accept af den udlændingepolitik, som vi fører. Efter min mening er det vigtigt, at det store flertal af befolkningen anser udlændingepolitikken for rimelig og for acceptabel.

Men når dette er sagt, må vi gøre os klart, at hvis selve flygtningebegrebet udhules, fordi stadig flere af de mennesker, der søger asyl, ikke er flygtninge i ordets egentlige forstand, men alene ønsker at forlade deres hjemlande på grund af økonomiske, miljømæssige eller andre forhold, så har vi problemer. En sådan udhuling af flygtningebegrebet vil uden tvivl skabe en langt ringere forståelse for de egentlige flygtninges vilkår og behov. Derfor kan

hverken vi eller flygtningene være tjent med en sådan udvikling.

Fra konservativ side ønsker vi derfor at gennemføre de nødvendige tilpasninger og stramninger af udlændingelovgivningen, så det ikke bliver udviklingen, der styrer den danske udlændingepolitik. Vi skal selv via en tilstrækkelig og nødvendig lovgivning sikre, at udviklingen ikke løber os af hænde.

Kerneproblemet, som vi i Folketinget må forholde os til, er den kendsgerning, at antallet af asylansøgere, set over en årrække, i Danmark såvel som i det øvrige Europa har været klart stigende. Samtidig har antallet af flygtninge, som opnår opholdstilladelse, været faldende. Der er altså stadig flere, som søger opholdstilladelse i Danmark, uden at de er egentlige flygtninge.

Dette er klart uacceptabelt, fordi det betyder, at vi anvender en større del af ressourcerne til behandling af sager, som alligevel ender med et afslag. Og det er penge, som med langt større effekt kunne anvendes til hjælp for andre mennesker.

Hvis vi ikke i debatten her i landet forstår at skelne imellem, hvem der er virkelige flygtninge, og hvem der alene flygter fra fattigdom, så vil vi få kaos.

Justitsministeren har i sit oplæg nævnt, at nogle eksperter mener, at op mod 20 millioner mennesker vil forlade Sovjet i de kommende år på grund af dårlige livsvilkår. Ministeren har også nævnt andre vurderinger fra landene omkring Middelhavsområdet.

Men allermest tankevækkende, efter min mening nærmest skræmmende, er oplysningen om, at man forventer, at antallet af mennesker i udviklingslandene over de næste 40 år vil forøges med 3,4 milliarder. 3,4 milliarder er så stort et tal, at det vel ikke er til at fatte, men det er faktisk 700 gange flere mennesker, end der bor i Danmark i dag.

Tænker vi os, at blot 5 pct. af denne enormt forøgede befolkningstilvækst i ulandene vil søge til de lidt rigere lande, industrilandene, så drejer det sig om 170 millioner mennesker.

Går man et enkelt skridt videre og tænker sig, at bare ½ pct., altså én ud af hver 200 af disse 170 millioner, søger til Danmark, så har vi et tal på 850.000 fattigdomsflygtninge, som eksempelvis ville komme til vores land. Jeg tror, vi alle erkender, at det ville give nogle me-

[Helge Adam Møller]

get store problemer. Det ville være uacceptabelt.

Derfor er det vigtigt, at EF fører en fælles politik på dette område, at vi tilstræber at gennemføre en harmonisering. Men samtidig er det vigtigt, at vi i Europa og i fællesmarkedet ikke isolerer os, og at vi ikke ser bort fra de fattige landes problemer. Tværtimod, vi må finde nye veje til koordinering og til effektivisering af den bistand, som gives til landene uden for Europa. EF må målrettet iværksætte en støtte og udviklingsbistand til de lande, der i dag og i de kommende år må forudses at producere de store antal flygtninge.

Lad mig derefter kommentere nogle af de enkelte forslag, som justitsministeren kommer med i sit udspil til ændringer i udlændingeloven.

Først sagsbehandlingen. Jeg vil ikke gennemgå det i detaljer, for der er ingen af de forslag, som justitsministeren anfører, som vi ikke støtter. Vi mener, det er afgørende nødvendigt at få en reform på sagsbehandlingsområdet. Den skal være hurtigere, og vi finder, at man må undgå nogle af de klager, som alene har til formål at forlænge opholdet i Danmark.

Der er også et klart behov for at stramme systemet på det område, man kalder den opsættende virkning, altså det, at en anke eller en klage får den virkning, at asylansøgeren ikke kan udvises fra Danmark. Har en udlænding fået sin sag bedømt én gang af hver af de instanser, der er mulighed for, skal han efter vores mening ikke automatisk have sin udrejsefrist udsat, hvis han indgiver fornyet klage.

Vi er også indstillet på at ændre den sidste del af klagevejen, nemlig den til Folketingets Ombudsmand, når denne adgang blot benyttes til at forlænge opholdet i Danmark. Det bør ændres, således at det normale er, at der ikke sker en udsættelse af udrejsefristen i disse tilfælde.

Så er der spørgsmålet vedrørende de åbenlyst grundløse ansøgere. Der kan vi tilslutte os, at der sættes endnu flere ressourcer ind, således at flere sager kan afgøres på denne hurtige måde, selvfølgelig under sikring af de nødvendige retsgarantier.

Så er der spørgsmålet om ambassadeansøgninger. Der er vi enige i, at disse ansøgninger udgør et særligt problem. Justitsministeren nævner flere forskellige løsningsmodeller. Vi

er mest stemt for den ordning, hvor man simpelt hen ophæver den nugældende regel i udlændingeloven, det er § 7, stk. 4.

Med hensyn til familiesammenføringer vil jeg fremhæve, at ud over de ændringer, justitsministeren foreslår, har den konservative folketingsgruppe selvfølgelig de samme grundlæggende holdninger, som vi havde for et halvt års tid siden ved en anden debat her i Folketinget om dette spørgsmål.

Vi mener, at den nuværende ret til familiesammenføringer for indvandrere bør begrænses til en mulighed. Der skal ske en konkret vurdering, hvor man afgør, om familiens samlede tilknytning er nærmere til Danmark end til det land, man kommer fra.

Vi ønsker også, at der genindføres en regel om, at der skal være en passende bolig til rådighed, før tilladelse til familiesammenføring gives. Endelig finder vi, at det skal være obligatorisk, at indvandrere fra fremmede kulturkredse gennemgår et integrationsprogram, når de kommer til Danmark, omfattende sprog, kultur, erhvervskenndskab osv.

Afslutningsvis vil jeg sige, at proformaægteskaber har vi ingen sympati for overhovedet. Vi ser meget gerne, at ægteskabets varighed forhøjes fra 2 til 4 år. Ved børneægteskaber ser vi gerne, at grænsen bliver 18 år som hovedregel.

Hvad angår muligheden for, at udlændinge kan få deres forældre familiesammenført i Danmark, ser vi gerne, at aldersgrænsen sættes op til 65 år. Det skal helt klart over for myndighederne kunne dokumenteres, at indvandrerne selv kan forsørge deres forældre, ellers bliver danske skatteydere og bistandsklienter helt til grin, som der har været eksempler på i de sidste 3-4 dage.

Vi mener, at retskravet for de facto-flygtninge bør ændres fra et »skal-krav« til et »at-dekan-få« denne status.

Med hensyn til kvoteordningen vil vi gerne gå positivt ind i sådanne overvejelser, som indebærer den principielt rigtige nydannelse, at man hvert år får en politisk stillingtagen til, hvorledes ressourcerne på udlændingeområdet skal prioriteres. Det er indlysende, at en kvote må udformes således, at en større tilstrømning af konventionsflygtninge end forudsat i finansloven bevirker en formindskelse af antallet af de andre i ikkeflygtningegrupperne.

[Helge Adam Møller]

Tiden er udløbet, så jeg vil tage resten i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møller sagde, at udlændingeloven var ved at blive udhulet, og han opstillede et scenario – jeg indrømmer, det var et scenario – med, at i løbet af en eller anden periode kunne 850.000 fattigdomsflygtninge komme til Danmark.

Jamen det er lige præcis derved, vi skaber myterne. Der er jo intet, der tyder på, at Danmark oversvømmes af fattigdomsflygtninge, eller at der blandt ansøgerne er et stigende antal fattigdomsflygtninge. Hvis jeg ikke husker fejl, er det 10 pct., der afvises som åbenlyst grundløse.

Der er ikke en stigning i antallet af asylansøgere til landet. Det har tværtimod været faldende i det første halve år af 1991. Jeg synes, vi skal være varsomme med at stille det ene scenario efter det andet op, som kan give folk, der ikke opdager, det er et scenario, det indtryk, at det er den faktiske virkelighed.

Om den Ålborgsag, som hr. Helge Adam Møller lige hentydede til, vil jeg gerne spørge, hvorfor i alverden regeringen ikke har rettet på den sag. Man har kendt den længe, og den kan jo rettes nemt og bekvemt. Det, der er problemet i Ålborgsagen, er, at det kun er den ene person i et ægteskab, hvis økonomi er afgørende for, om han er i stand til at forsørge forældrene.

Man kan simpelt hen lave den ændring, at det er husstandsindkomsten, der gælder, ligesom når andre mennesker henvender sig til bistandskontoret. Det kunne regeringen have gjort for længst.

Jeg forstår, at hr. Helge Adam Møller vil afskaffe ambassadeansøgningerne. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at da man lavede loven og indførte bestemmelserne om, at flyselskaber kunne straffes, hvis de medtog folk, gjorde man det præcis under henvisning til, at de pågældende jo kunne indlevere asylansøgning på de danske ambassader i de lande, hvor de befandt sig. Man kan altså ikke både blæse og have mel i munden i den sag, man må vælge sit standpunkt.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Nu synes jeg, hr. Helge Adam Møller fortsætter myteudbredelsen her. Hvem er det, der er ude på at udhule flygtningebegrebet? Det kunne jeg godt lide at vide. Hr. Helge Adam Møller siger, vi skal passe på, vi ikke udhuler flygtningebegrebet. Hvem er vi, hvem har talt for en udhuling af flygtningebegrebet? Det kunne jeg godt lidt at vide.

Hr. Helge Adam Møller siger det som indledning til de trusselsbilleder, som fru Dorte Bennedsen remsede op. Jamen hr. Helge Adam Møller, hvis virkelig 100.000 for slet ikke at tale om de 20 millioner mennesker, der vil forlade Sovjetunionen, strømmede til Danmark, så var det ærligt talt fuldstændig ligegyldigt, hvordan den danske udlændingelov så ud. Det kan vi da ikke tage højde for i en udlændingelov. Det er da ikke noget at komme med i en debat om den danske udlændingelov.

Mit andet spørgsmål havde jeg tænkt at stille til justitsministeren, når det bliver min tur, men nu kan jeg spørge hr. Helge Adam Møller om det, det kan være, han kan svare mig på det.

Når vi nu har erkendt – og fru Dorte Bennedsen har citeret flygtningehøjkommissæren for det – at de fleste af de flygtninge, som befinder sig ude omkring i verdens flygtningelejre, falder ind under de facto-begrebet, og vi ved, at det, i hvert fald for tiden, nok er de fleste af dem, der får flygtningestatus i Danmark, der får de facto-status, eller også er det nogenlunde fifty-fifty – resten får status som konventionsflygtninge – hvem af disse de facto-flygtninge er det så, der ikke mere må få flygtningestatus i Danmark? Det vil jeg gerne vide, når man skal til at sortere dem. Skal man til at anlægge skøn? Hvem er det, der ikke må få deres berettigede asyl i Danmark?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Ebba Strange tog næsten mit spørgsmål fra mig, men jeg vil bemærke det samme til hr. Helge Adam Møller, som fru Ebba Strange gjorde angående scenariet for den voldsomme befolkningstilvækst, der presser det lille Danmark og derved øger antallet af potentielle fattigdomsflygtninge ud over enhver begribelighed.

[Ellisabeth Arnold]

Det scenario er fuldstændig korrekt, hr. Helge Adam Møller. Presset på Danmark vil stige, efterhånden som befolkningerne i Afrika, i Asien og i Østeuropa får dårligere og dårligere forhold, hvis det går sådan, og efterhånden som forholdene andre steder i verden bliver udundelige.

Men man skal ikke bilde folk ind, at det problem kan klares ved at ændre den danske udlændingelov. Det kan overhovedet ikke klares. En ændring af den danske udlændingelov som den, vi diskuterer i dag, koster ikke den danske befolkning noget. Tværtimod vil nogle måske prøve at bilde folk ind, at det sparer dem penge.

Hvis man skal dæmme op for presset fra de befolkninger, der vokser kraftigt i de kommende år, kommer det til at koste penge for den danske befolkning. Det skal man sige rent ud. Det kommer til at koste penge enten i form af en barrikadering af de danske kyster med landminer, pigtråd, maskingeværer og alt muligt for at holde folk ude eller også til aktiv hjælp til de befolkninger, hvor befolkningstallet stiger, således at folk kan se, at der er et håb for dem; de kan godt blive hjemme, for det går fremad. Det er det, der er den egentlige debat på det område. Det har ikke noget med udlændingeloven at gøre.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg tror, man skal være troldmand for at nå dette på to minutter, men jeg skal prøve.

Først til fru Dorte Bennedsen, som mener, at jeg er med til at skabe myter med nogle af de tal, jeg nævnte. Og fru Dorte Bennedsen sagde, at vi jo har et indvandrerstop. Det er rigtigt, vi har et indvandrerstop, som vi har haft siden 1973. Det betyder principielt, at ingen kan indvandre til Danmark, sådan vil man almindeligvis læse det. Men vi kan alligevel konstatere, at bare på de sidste 8 år er antallet af udlændinge i Danmark steget fra 103.000 til 160.000. Det er en forøgelse på 60.000 flere udlændinge på 8 år, og vi har trukket dem fra, der har fået dansk statsborgerskab.

Hvis man tænker sig – og der er vel ingen tegn i sol og måne på, at det skulle gå den modsatte vej – at der de næste 8 år frem til år 2000 sker en yderligere forøgelse bare på 60 pct. – det accelererer ikke, det er nøjagtig det

samme – så betyder det nøjagtig 100.000 flere, så er vi oppe på 5 pct. Der er altså nogle tendenser, som man bliver nødt til at forholde sig til. Man kan sige: Det gør ikke noget, at det stiger med 60 pct. hvert 8. år. Eller man kan sige: Det kan vi ikke acceptere. Jeg synes bare, man må forholde sig til det.

Til fru Ebba Strange, der spørger, hvem der vil udhule flygtningebegrebet: Jeg nævnte de tal, og det glæder mig da, at fru Elisabeth Arnold sagde, det var rigtigt. Jeg nævnte ikke noget som helst om, at de 20.000 mennesker fra Sovjet, som eventuelt ville flygte, skulle modtages i Danmark. Jeg var faktisk meget moderat i at prøve at beskrive et scenario, som det måske kunne blive.

Ifølge FN vil befolkningstilvæksten i ulandene frem til år 2025 blive 700 gange Danmarks nuværende befolkning.

Jeg sagde, at hvis fattigdommen øges – og det har flere af de øvrige ordførere også været inde på – hvis fattigdommen fortsætter og måske øges, er det vel naturligt at forestille sig, at nogle af disse mennesker – og jeg sagde bare 5 pct. af dem – søger at komme til de rige lande, til industrilandene; det var så 170 millioner mennesker. Så sagde jeg, at hvis bare én ud af 200, ½ pct. af de 170 millioner mennesker, skulle vælge Danmark – og det er faktisk den størrelse, vi har på verdenskortet – så har vi pludselig 1 million ekstra. Det giver igen nogle problemer, som vi må forholde os til.

Så til sidst til spørgsmålet om de facto-flygtninge. Jo, jeg finder, det er rigtigt, at vi ændrer det fra nu at være et krav til at være en individuel vurdering, hvor vi ser på den enkeltes berettigede eller ikkeberettigede ansøgning og derefter afgør sagen.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil gerne tage det med statistik lidt op igen, fordi de sidste talere, som har været heroppe, så godt som alle har brugt ordet »mytedannelse«. Jeg vil gerne sige til hr. Niels Helveg Petersen – jeg fik desværre ikke lejlighed til at svare før; det er formandens ret at sige nej til det – at jeg stadig væk vil kalde det en syltekrukke, når man i Folketinget kan efterlyse, hvor mange det egentlig handler om. Det er der ikke nogen af ordførerne der kan give et klart svar på.

[Plå Kjærsgaard]

Jeg er helt bekendt med det, der er kommet fra økonomiministeren, men jeg er bestemt også bekendt med den meget retfærdige og hårde kritik, det blev udsat for, og jeg vil stadig væk efterlyse en statistik: Hvor mange er reelt indvandrere, hvor mange er flygtninge, hvordan med familiesammenføringer, hvordan med økonomien, hvad koster de forskellige områder? Der er så utrolig mange områder, som man ikke kan få kendskab til, og alle politikere, ikke bare Fremskridtspartiet, efterlyser jo de svar.

Så vil jeg bede justitsministeren svare på, hvorfor jeg hele tiden bliver afvist med hensyn til kriminaliteten blandt udlændinge. Jeg har stillet mange spørgsmål til justitsministeren, og justitsministeren har i mange svar sagt, at man vil ikke sætte sådan en undersøgelse i gang, bl.a. af ressourcemæssige årsager. Jeg synes, der er en rigtig god artikel i dag i B.T., hvor ministeren oplyser, at han nu vil spørge Registrertilsynet, om der er lovhjælp til, at politiet opretter edb-registrering af rockerkriminaliteten. Det synes jeg er en god idé, men hvorfor i alverden kan man så ikke foretage sig det samme på udlændingeområdet?

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne spørge hr. Helge Adam Møller lidt nærmere om de facto-begrebet. Jeg forstod, at den konservative ordfører ønskede at ændre begrebet, så det blev fakultativt. Hvad er hensigten med det? Er det for at sende væsentlig flere tilbage eller hvad? Skal de ikke underkastes en undersøgelse, præcis som de bliver i dag? Det er jo ikke alle, der kommer og siger, at de er de facto-flygtninge, der får opholdstilladelse i Danmark. Der sker en individuel vurdering. Skal der ikke ske det i fremtiden? Skal man sende nogle tilbage, f.eks. i strid med FN's torturkonvention? Hvad med den europæiske menneskerettighedskonvention, som Danmark har forpligtet sig i forhold til? Hvad vil man reelt opnå?

I en række andre lande, i Tyskland f.eks., får de mennesker, vi i Danmark kalder de facto-flygtninge, status som en »Duldung«, i England har man formuleringen »an exceptional leave to remain«, og i andre lande tåles de også. Men i praksis er resultatet det samme, nemlig en faktisk beskyttelse af en gruppe mennesker, der ikke er flygtninge i FN's flygtninge-

konventions forstand. Jeg synes, at vi har fået et meget godt retligt grundlag i Danmark at vurdere hver enkelt asylansøger på. Hvad er så begrundelsen for at ændre det?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møller var inde på, at der var sket en vældig vækst i antallet af fremmede mennesker her i landet. Det er givet, at der på flygtningeområdet har været nogle op og nedkurver. Det vil der være, for flygtninge opstår som følge af politiske problemer rundt om i verden.

Men hvis vi ser på tallene for, hvad vores regler har medført, viser det sig, at der – når vi undtager nordiske og EF-borgere – på flygtninge- og indvandrerområdet i 1989 kom ca. 2.500 ægtefæller og i 1990 ligeledes ca. 2.500 ægtefæller. Af forældre kom der 281 i 1989 og 240 i 1990.

Vi har et indvandrerstop, men vi har jo ikke noget forbud mod, at de mennesker, der bor her i landet, får børn. Det, det også handler om, er, at de børn, der er født her i landet, går med i statistikken. Vores udlændingelov åbner ikke for en masseindvandring.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren, om han har brugt loven til, at en række sult- og fattigdomsflygtninge er kommet ind, eller loven er blevet brugt til det, der er meningen med den, at vi skal tage imod politiske flygtninge.

(Kort bemærkning).

Mimi Jakobsen (CD):

Nu blev det direkte spørgsmål så stillet til justitsministeren, og det synes jeg er godt.

Jeg vil sige til hr. Helge Adam Møller: I dag drøfter vi de gældende regler for, hvordan vi giver asyl. Hvor i de gældende regler står det, at mennesker kan få asyl i Danmark, fordi de er sultne, fattige eller frysende? Ingen steder! Og på den baggrund er det ikke rimeligt at opregne disse scenarier, for de får ikke adgang til Danmark, og der er ikke i Folketinget et flertal – det er i hvert fald mit gæt, også inden debatten – for at åbne for 850.000 fattigdomsflygtninge. Vi har vel alle en fornemmelse af, at de skal hjælpes, hvor de bor, og skal have håb om en fremtid, hvor de bor. Men det afgørende er,

[Mimi Jakobsen]

at det står ikke i de gældende regler, og derfor er det meningsløst at blive ved med at køre den diskussion.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

To spørgsmål til hr. Helge Adam Møller: Jeg fik ikke svar på, hvilke de facto-flygtninge det var, der ikke skulle have asyl. Så jeg vil gerne spørge på en anden måde: Mener hr. Helge Adam Møller, at det stadig væk er Direktoratet for Udlændinge med appel til Flygtningenævnet, der skal afgøre, hvem der skal have asyl, og hvilke retningslinjer skal Direktoratet for Udlændinge henholdsvis Flygtningenævnet så arbejde efter, når det skal til at være skønmæssigt? Det må dog nogen udstikke for dem, ellers bliver det en komplet umulig opgave.

Så vil jeg gerne spørge hr. Helge Adam Møller: Når han nu har kogt sit scenarium ned til, at 1 pct. af alle de dér mennesker vil søge til Danmark, har det så noget som helst med danske flygtningebestemmelser at gøre?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Både hr. Kofod-Svendsen og fru Ebba Strange er igen inde på spørgsmålet, som jeg kommenterede før, om de facto-status, og min og den konservative holdning er altså stadig væk klar: Vi ønsker at ændre det fra et retskrav til en mulighed, og det skal være Flygtningenævnet, der afgør det. Jeg kan da godt se, at det kan give nogle problemer, nogle administrative vanskeligheder, for selvfølgelig skal der sættes nogle kriterier op. Men der er forskel på at have en ret og have en mulighed, og vi ønsker, der skal være den mulighed. Det hænger selvfølgelig også sammen med ideen, som vi synes er rigtig, om at have en kvoteordning. Det er klart, at hvis der er for mange af grupperne i kvoten, som har et retskrav, er der ikke mange muligheder for at styre udlændingepolitikken, og vi ønsker som sagt, at det er os, Folketinget, der skal styre udviklingen, og ikke modsat.

Så er fru Dorte Bennedsen inde på, at vi har et indvandrerstop, som jeg også nævnte, og fru Dorte Bennedsen sagde, at jeg gik vel ikke ind for, at forældre ikke skal kunne få deres min-

dreårige børn til Danmark osv. Nej, jeg går ind for alle de rimelige ting, men i min ordførertale kommenterede jeg også, at der er nogle grupper, jeg ikke mener automatisk skal have mulighed for at komme til Danmark. For mig er det helt klart, at hvis vi gjorde det sværere for nogle af de grupper, ville vi også få en mindre stigning i antallet af udlændinge, og det finder jeg er hensigtsmæssigt, således at vi først og fremmest kan koncentrere os om dem, der er de reelle flygtninge.

Så spørger fru Mimi Jakobsen, hvor der står, at mennesker, som er syge og fattige, kan få asyl. Det står ganske rigtigt ingen steder, og det er også rigtigt, at det er der mig bekendt ingen i Folketinget der går ind for. Men vi må konstatere, at i Danmark såvel som i de øvrige lande er der flere og flere af den slags mennesker, der alligevel søger asyl. De belaster sagsbehandlingen tidsmæssigt og økonomisk, og det går ud over de mennesker, som vi kunne bruge pengene på, altså de rigtige flygtninge. Og derfor er det et problem.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg forstår på hr. Helge Adam Møller, at det skal være et nævn, der skal finde ud af, hvem der skal have adgang eller ej, uden at vi skal udstikke politiske retningslinjer for det.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han er enig i, at vi skal have et sådant nævn, der skal sidde og træffe – og det må jo blive politiske – afgørelser og skønne, hvem skal have lov at komme ind, og hvem der ikke skal have lov, uden at der er givet retningslinjer fra Folketinget.

Så vil jeg gerne stille hr. Helge Adam Møller et andet spørgsmål. Hr. Helge Adam Møller vil gerne afskaffe de facto-begrebet her i Danmark. Samtidig har jeg forstået, at han bakker ministerens forslag om, at vi til gengæld skal forhøje kvoten af lejrflygtninge, op. Skal vi så sige til UNHCR: Vi gerne vil forhøje kvoten fra de nuværende 500, som jo er ekstremt meget mindre, end en lang række andre lande tager, men vi beder jer lige sortere, for vi har forstået på Stoltenberg, at langt den overvejende del af jeres flygtninge faktisk er de facto-flygtninge? Sådan nogle vil vi ikke have i landet, vi skal kun have konventionsflygtninge. Er det dét, hr. Helge Adam Møller ønsker?

[Dorte Bennedsen]

Så siger hr. Helge Adam Møller, at hvis vi nu gør disse ting, får vi en mindre stigning i antallet af udlændinge. Jamen vi har ingen stigning i antallet af udlændinge for øjeblikket. Vi havde en top i midten af 1980'erne, og så går det nedad år for år. Det ville hr. Helge Adam Møller have kunnet konstatere, hvis han havde læst ministerens bilag.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg kan godt forstå et regeringspartis og en regerings ønske om at styre i hvert fald politikken i sit eget land. Men hr. Helge Adam Møller, jeg tror ikke, det ligger i hverken Det Konservative Folkeparti eller regeringens magt at styre flygtningeudviklingen i verden. Og det er trods alt i forhold til flygtningeudviklingen i verden, at Danmark har underskrevet en række internationale konventioner. Hr. Kofod-Svendsen har nævnt et par af dem, der supplerer FN's flygtningekonvention, den europæiske menneskerettighedskonvention f.eks., og ifølge de andre konventioner er der blandt de mennesker, der søger asyl, og som får de facto-status, folk, som på samme måde som konventionsflygtninge er personligt forfulgt, og som risikerer liv og tortur, når de vender tilbage. Det kan hr. Helge Adam Møller ikke styre. Han kan lukke grænserne og sige: Vi vil ikke have dem! – og så sige nej til de internationale konventioner, men han skal ikke tro, han kan styre flygtningeudviklingen.

Så vil jeg til sidst spørge: Er de mennesker, der har fået de facto-status i Danmark, som har fået tilsvarende status i Tyskland, Holland, England, Sverige og andre europæiske lande, som opholder sig i lejrene ude i verden, og som af FN's Flygtningehøjkommissariat er betegnet som de facto-flygtninge, ikke reelle flygtninge?

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Hr. Helge Adam Møller gennemførte nogle ubegribeligt udviklede hovedregningsstykker heroppe om, hvor mange der ville komme til Danmark under bestemte forudsætninger. Jeg kunne ikke følge med i alle mellemregningerne, men jeg tror nok, at de var rigtige. Det var noget med, at man skulle dele med 5 i hvert

fald – og så vidt jeg kunne følge med, så lykkedes det også.

Nu skal man passe på, at man ikke forgriber sig på den slags grå teori. Jeg synes, der er noget fristende ved som grundlag for debatten at holde sig til de faktiske tal, dem, vi kender. De tal, vi kender til, om, hvor mange der kommer til Danmark i øjeblikket, er jo af en ganske anden størrelsesorden. Skulle vi dog ikke tage vores udgangspunkt for debatten i de faktiske tal? Og hvad er så de? Ja, i første halvår af 1990 kom der 2.235 personer til Danmark. Ca. halvdelen af dem får asyl. Det er 1.200-1.300 på et halvt år. I år, i 1991, er der i det første halvår kommet 1.836. Ca. halvdelen får asyl. Det er ca. 900, der får asyl i år.

Det er altså ikke milliontal, vi opererer med, sådan som hr. Helge Adam Møller gør. Hr. Helge Adam Møllers regnestykker har ikke meget med dagens Danmark og virkeligheden at gøre. Det er selvfølgelig tit kedeligt at få en god diskussion ødelagt af kendsgerninger. Men vi andre har dog alligevel en forpligtelse til at holde os til dem.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Hr. Helge Adam Møller nævnte både i sin indledning og nu her i sidste runde et problem, der har optaget mig igennem mange, mange år, og der er, da nu hr. Helge Adam Møller nævner det to gange, måske en løsning at finde på problemet. Det består deri, at der er mange, der søger asyl uden at få det. De optager arbejdskraft, det koster penge osv. Og de skal være her i nogen tid. Nogle bliver ganske vist afvist ved grænsen, men nogle skal jo være her. Det tager sin tid med alle dem, der søger forgæves. Men det gælder jo også inden for andre områder af det offentlige, at der er mange, der søger om noget, de ikke får. Og det er noget irriterende noget. Det koster penge for administrationen. Og når de ikke har retten alligevel, hvorfor skal de så søge? Det er jo spild af tid og skatteborgernes penge.

Derfor er det, jeg spørger, om hr. Helge Adam Møller har en løsning på det problem. Hvordan kan man forhindre folk, der mener, de har ret til at søge asyl, i at søge, selv om det viser sig, at de ikke har denne ret? Hvad kan man gøre ved det? Skal man have en eller anden strafbestemmelse, hvis de søger forgæves,

[Ole Espersen]

eller skal man skrive i loven, at de kun må søge, hvis de virkelig tror, de får asyl? Hvad skal man gøre ved det? Det er meget svært at løse. Jeg vil gerne have, om hr. Helge Adam Møller kunne fortælle os, hvilken løsning han forestiller sig.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har et enkelt spørgsmål til hr. Helge Adam Møller. Det var i forbindelse med kvotespørgsmålet.

Jeg forstår godt, at man kan fastsætte en kvote, således at vi vil modtage så og så mange flygtninge via FN-systemet. Norge modtager 1.000-1.200, Sverige et par tusinde og Danmark 500. Der har jeg med tilslutning noteret mig, at regeringen i sit oplæg ønsker at sætte den danske kvote op. Jeg kan godt forstå, at man kan sætte et bestemt tal på. Men kan man det, når det gælder spontanflygtninge? Og hvad, hvis vi nu overskrider tallet, skal vi sige den 20. oktober? Skal man så strikte holde det og sende nogle tilbage og dermed overtræde de konventioner, vi har underskrevet, eller hvordan administrerer man det i praksis? Går kvotetallet forud for de konventioner, vi har underskrevet, eller er det sådan, at konventionerne går forud for det kvotetal, vi har fastsat? Må en hensigtserklæring eller en målsætning vige, fordi vi er forpligtede på de konventioner, vi har underskrevet? Hvad vejer tungest? Det synes jeg kunne være interessant at få be-
lyst.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det synes jeg faktisk var en god idé. Det, man også godt kunne føle anledning til at henstille, var: Hold dog op med drillerier og spidsfindigheder. Lad os tage det her som et utrolig alvorligt problem, som alle Folketingets partier burde være interesserede i at gøre noget ved.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge de partier, som åbenbart er tilhængere af den nugældende udlændingelov: Er man så 100 pct. tilhænger, at man siger, at den skal være, som den er? Vil man intet gøre, fru Dorte Bennedsen eller hr. Ole Espersen, for at stramme den op? Hvordan vil man forholde sig i stedet for at rakke ned på alt, hvad andre kommer med?

Man kan have en holdning til Fremskridtspartiets synspunkter, men vi har da under alle omstændigheder foreslået nogle ting, og dem tager man ikke rigtig stilling til. Det ønsker man overhovedet ikke. Men hvad har man selv tænkt sig at gøre?

Man taler så meget om internationale konventioner. Jamen dem har vi da altid overholdt – og det var til fru Ebba Strange – også før den nugældende udlændingelov. Det er jo slet, slet ikke det, debatten bør handle om. Når man taler om tal, nævner man stadig væk løst flygtninge, man nævner indvandrere, man nævner fremmedarbejdere. Man tager ikke familiesammenføringerne, som er et utrolig stort problem, med.

Jeg synes, det må være rimeligt, at man siger til de partier, som tilsyneladende ikke ønsker at stramme op, som er negative over for en opstramning: Vil man bare lade det dalre derudad, som det har gjort i alt for mange år, eller vil man forholde sig til problemet?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan i hvert fald konstatere, at min indledende bemærkning fra min ordførertale om, at dette er emnet, der optager danskere og europæere mest, holder stik, og derfor synes jeg, det er godt, at vi får debatten.

Lad mig prøve at svare fru Dorte Bennedsen og hr. Niels Helveg Petersen sammen. Fru Dorte Bennedsen siger, at vi ingen stigning har i antallet af udlændinge. Det var i hvert fald det, jeg skrev ned. Og hr. Niels Helveg Petersen siger, at vi skal holde os til de faktiske tal. Jeg erkender, at både i ministerens redegørelse og i de øvrige publikationer er der utrolig mange faktiske tal. Det, jeg er gået ud fra, er et af dem, og jeg har ikke bestridt noget som helst af det, de øvrige ordførere har sagt. Men jeg holder mig til, at der rent faktisk i de sidste 8 år er kommet 60.000 flere udlændinge til Danmark. Jeg har regnet alle dem fra, der har fået dansk statsborgerskab, og det er en forøgelse med 60 pct. Det er en kendsgerning, og det mener jeg vi skal forholde os til.

Hr. Niels Helveg Petersen siger, vi skal holde os til, hvordan det er i øjeblikket. Men jeg mener, at enhver sund virksomhed også ser på nogle udviklingstendenser, når man planlægger for fremtiden. Hvis man ikke tager sig i agt,

[Hølge Adam Møller]

kan det være, at udviklingen løber fra én, således at det ikke er én selv, der styrer udviklingen.

Så endelig til fru Ebba Strange, som sagde, at hun godt kunne forstå, at en regering vil styre udviklingen, men at der er nogle konventioner. Det er helt klart, at enhver konvention, som vi har underskrevet, skal vi holde – holde 100 pct. Det vil sige, at det spillerum, der bliver tilbage, selvfølgelig må styres inden for gældende lov, ret og konventioner.

Til hr. Ole Espersen, der siger, at mange søger asyl, og at det kræver penge, og sådan er det på mange andre områder: Folk søger noget, og det skal de vel også have lov til. Ja, det skal de, men man kan godt gøre det lidt vanskeligere for dem, der ikke har noget berettiget krav. Jeg mener, at mange af dem, der søger i øjeblikket, ikke har noget berettiget krav i henhold til gældende lov og konventioner. Hvis vi derfor strammede sagsbehandlingsmulighederne, hvis vi gav lidt færre retskrav til mennesker, der ikke har disse krav ifølge de gældende konventioner, tror jeg også, det vil medføre, at nogle af dem, der kommer i øjeblikket, og for hvem det gælder, at det er indlysende, at de ikke har nogen lov og ret til at komme, vil holde sig væk.

Op så til allersidst – undskyld, hr. formand, der var så mange spørgsmål, så hvis jeg må bruge 30 sekunder til? Hr. Kofod-Svendsen spørger: Kan man fastsætte en kvote for flygtninge? Hvad med konventionerne? Svaret er: Nej, det kan man ikke. Det står der heller ikke i ministerens oplæg, og det var heller ikke det, jeg sagde. Det er en kvote for antallet af udlændinge, og det gør jo en forskel.

Selvfølgelig skal konventionerne overholdes, og det vil sige, at hvis man tænker sig den situation, at kvoten var sat til et eller andet antal tusinde og der pludselig var flere flygtninge i overensstemmelse med konventionen end kvoten, var der selvfølgelig kun én mulighed, og det var at forhøje kvoten, for ellers brød man jo en aftale – helt klart, og det står også i ministerens oplæg.

Birthe Rønn Hornbech (V):

På Venstres vegne vil jeg gerne indlede med at takke ministeren for denne redegørelse og ikke mindst takke for de omfattende oplysninger og statistikker i ministerens debatoplæg.

Det er for Venstre helt afgørende, at vi får så mange og så saglige oplysninger som overhovedet muligt. Der har alt for ofte i årenes løb i udlændingebatten været for megen mudderkastning og alt for mange uunderbyggede tal. At få nogle statistikker, der kan holde, er helt afgørende for en åben og fordomsfri debat her i Folketinget, og det er helt afgørende for at undgå vrangforestillinger og mytedannelser i den offentlige debat. Jeg vil i det følgende opdele mit oplæg således, at mine bemærkninger vedrørende flygtninge er helt adskilt fra det, jeg vil sige om indvandrere.

Indledningsvis vil jeg om flygtningeproblemet sige, at det er helt afgørende for Venstre og helt selvfølgeligt, at vi opfylder vore internationale forpligtelser. Men når det er sagt, skal det også siges, at vi derudover er nødt til at prioritere vor indsats. Som den danske flygtningepolitik virker i dag, er den asocial og uhensigtsmæssig. I ministerens debatoplæg er der en nøje beskrivelse af det omstændelige klagesystem, der kan udstrække sig til flere år for så at ende med en udvisning. Det er problemer, vi ikke kan lukke øjnene for, fordi det dels er en helt utålelig ventetid for mennesker, der alligevel ikke kan få flygtningestatus, og dels er det en uhensigtsmæssig anvendelse af vore ressourcer. Det kan ikke være meningen, at vi skal anvende vore ressourcer på et stadig stigende antal mennesker, der af let forståelige grunde hellere vil bo i Danmark, men som vi altså ikke kan påtage os at hjælpe, og som ikke kan få flygtningestatus.

Ressourcerne må i højere grad overflyttes til den rent humanitære indsats. Derfor vil Venstre meget gerne diskutere en stramning af klagesystemet, uden at de grundlæggende retsgarantier svækkes, og vi vil gerne diskutere, om det kriterium, der kaldes de facto-flygtninge, fortsat skal være en ubetinget adgang til et retskrav om opholdstilladelse.

Ministeren har i sit debatoplæg nævnt, at flygtningetallet i Danmark på få år er seksdoblet. Jeg vil gerne sige, for at der ikke skal være grund til misforståelse, at det antal flygtninge, Danmark i dag har taget ansvar for, nemlig 31.500, overhovedet ikke bør være noget problem i Danmark; 31.500 flygtninge kan ikke give mig søvnløse nætter. Men vi er også nødt til at se frem i tiden. Det er faktisk det, vi er valgt til. Og hvis vi i de kommende år skal have

[Birthe Rønn Hornbech]

samme stigningstakt i antallet af flygtninge, som vi kan læse ud af ministerens debatoplæg at vi hidtil har haft, får vi problemer, og så er jeg bekymret. Og jeg er bekymret, hvis et flertal her i Folketinget nægter at forstå, at vi netop i udlændings spørgsmål har et folkeligt problem, fordi store dele af den danske befolkning for længst har sat udlændings spørgsmålet på dagsordenen i den offentlige debat og samtidig sat spørgsmålstejn ved Folketingets mod og handlekraft. Der må i den danske befolkning ikke herske tvivl om, at vi, der er sat til at styre landet, også tør styre dér, hvor der skal styres.

Vi må her i Folketinget forholde os til den udvikling, ministeren har anskueliggjort sort på hvidt, og vi er forpligtede til at forsøge at se ind i fremtiden og undgå de problemer, som andre lande har. Jeg behøver blot nævne den massive valgkamp, der i Belgien har været ført mod udlændinge. Den form for agitation skulle nødvendig komme til at spille nogen som helst rolle i den danske udlændingedebat, og det er vi med til at bestemme her. Vi kan ikke tie kendsgerningerne ihjel, og vi gør ikke problemerne mindre ved at vente. Jeg mener derfor, det er på de områder, som ministeren har skitseret, at vi må drøfte en omlægning af ressourcerne.

Vi kan heller ikke komme uden om, at den fri grænsepassage i EF ikke er problemløs og før eller siden vil forstørre problemerne. Vi er nødt til at diskutere det, vi er nødt til at forholde os til det problem, som i øjeblikket diskuteres i alle andre lande. Jo tidligere vi tager fat på det, jo større muligheder er der for en anstændig debat og en folkelig forståelse for, at Danmark også må tage sin andel af verdens flygtningeproblemer.

Men Danmark kan ikke via asylpolitikken løse verdens fattigdomsproblemer, og det har jeg lyttet mig til at vi egentlig er enige om. Der er grund til, at vi også i enighed får gjort os helt klart, at uanset at vi er enige om, at vi ikke kan løse fattigdomsproblemerne, vil presset på vore grænser i de kommende år være stigende; det tror jeg ikke der er nogen der kan være i tvivl om.

Og så til indvandrerne. Vi har jo indvandrerstop i Danmark. Ikke desto mindre viser ministerens tal, at indvandrer-tallet er steget ganske kraftigt i de senere år. Det er vi også nødt til at forholde os til. Vi ønsker i Venstre, som der er

lagt op til i ministerens redegørelse, at forhindre barnebryllupper og proformaægteskaber. Vi mener, det er rimeligt at stille krav til indvandrerne og i øvrigt til alle andre udlændinge.

Venstres grundholdning er, at alle udlændinge med lovligt ophold i Danmark skal have samme rettigheder og samme pligter som danskere. En grundbetingelse må være, at udlændingene lærer dansk; vil de ikke det, bør adgangen til offentlige ydelser begrænses. Jeg har set, at der i dagspressen har været en diskussion om, at man burde sprede indvandrerne, så de ikke bor for tæt. Det er et stort problem for integrationen, at udlændinge ikke blander sig med danskerne, men jeg vil godt sige det helt klart: Vi kan naturligvis ikke bestemme, hvor mennesker skal bo, men vi kan stærkt opfordre til, at kommunerne i et samarbejde med boligselskaber og indvandrerorganisationer opnår nogle frivillige løsninger, der letter adgangen til integration.

Jeg ved, at der er kommuner, der har været meget villige til at huse udlændinge. Der er indvandrerorganisationer, der arbejder stærkt på at motivere deres landsmænd til integration.

Vi skal videre ad den vej, for udlændingepolitikken kan ikke alene styres ved lov om udlændinges adgang; der er en lang række andre ting, vi må tage fat på.

Udlændingepolitikken kan heller ikke styres alene her inde fra Folketinget. Det er et anliggende, der i høj grad vedrører kommunerne, og det er anliggende, der først og fremmest vedrører de mennesker, der bor i de lokale samfund. Derfor må lokale kræfter, ikke mindst udlændingene selv, vise vilje til på en fornuftig måde at leve sammen med respekt for både vært og gæst.

Til sidst: I Venstre vil vi gerne være med til en åben drøftelse af alle hjørner af udlændingepolitikken med det formål at få truffet de nødvendige beslutninger.

Vi håber meget, at det gamle store flertal og gerne også andre partier vil være med til fordomsfrit at drøfte de problemer, der er opstået, siden udlændingeloven blev vedtaget i 1983.

Vi får problemer i fremtiden, hvad enten vi vender ryggen til eller ej.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Birthe Rønn Hornbech gjorde en bemærkning om, at det var en uhensigtsmæssig anvendelse af vores ressourcer, at vi brugte så meget på asylproceduren. Det kan jeg i et vist omfang være enig med fru Birthe Rønn Hornbech i, men så må jeg spørge: Hvorfor i alverden har regeringen så ikke styrket indsatsen i første instans, altså i den periode, hvor sagerne behandles hos politiet og i direktoratet?

Som jeg nævnede før, har jeg prøvet at få oplysning om dette tidsforbrug, men har ikke kunnet få noget svar. Imidlertid tyder alt, hvad der foreligger for mig af oplysninger, på, at det er her, vi virkelig kan styrke indsatsen, og flere ressourcer brugt i den fase kommer jo omtrent ti fold igen i sparede opholdsudgifter. Derfor er mit spørgsmål til fru Birthe Rønn Hornbech eller til ministeren: Hvorfor i alverden har man så ikke i højere grad styrket indsatsen før? Nu kan jeg se, at ministeren siger noget, og han vil formentlig sige, at det har man også gjort i et vist omfang, men man har ikke gjort det i tilstrækkeligt omfang. Sagsbehandlingstiderne kan stadig bringes ned, og det er noget, ministeren kan gøre uden at spørge Folketinget om det først.

Dernæst siger fru Birthe Rønn Hornbech, at indvandrerantallet er steget kraftigt i de senere år. Det er da rigtigt, at der er blevet flere udlændinge i landet, men det er ikke på grund af udlændingeloven. I 1990 fik vi 7.872 ægtefæller og børn sammenført. Jeg har tilladt mig at trække børnene fra, idet jeg går ud fra, at fru Birthe Rønn Hornbech også synes, at de skal have lov til at komme op til forældrene. Så er der 5.871 tilbage. Heraf udgør de mennesker, der har søgt sammenføring med danske og nordiske statsborgere, 3.205.

Summa summarum udgør de familiesammenføringer, ægteskabssammenføringer og forældresammenføringer, der vedrører indvandrere og flygtninge, 2.666 personer i 1990. Det kan altså ikke vælte hele den danske indvandrerpolitik.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er helt enig, når fru Birthe Rønn Hornbech siger, at vi har et folkeligt problem, men jeg må sige til Venstres ordfører, at partiet Venstre ikke gør meget for at gøre dette folke-

ge problem mindre. Når Venstres ordfører på indfødsretsområdet åbent siger, at halvdelen af dem, vi giver dansk statsborgerskab, er kriminelle, og når hr. Svend Heiselberg, som også er partifælle til fru Birthe Rønn Hornbech, siger, at politiet ikke aner, hvem de personer er, der søger dansk statsborgerskab, eller som søger asyl, for de har alle sammen flere forskellige identitetspapirer på sig – altså rent ud sagt, at det er mennesker, der på en eller anden måde er kriminelle eller prøver at snyde sig til en anden identitet end den, de har – så synes jeg godt, fru Birthe Rønn Hornbech kunne gøre den danske befolkning den tjeneste at prøve at aflive nogle af de myter, som hendes egne partifæller er med til at udsprede.

Til sidst vil jeg gerne i forbindelse med det indvandrerstop, som fru Birthe Rønn Hornbech beskrev, gøre opmærksom på, at en af de vigtigste kilder til indvandring og til statsborgerskabsudstedelse i de ansøgninger, vi har i disse år, er, at folk indgår ægteskab med hinanden, og det gør de altså på kryds og tværs af nationerne. Der findes faktisk personer i Danmark, som forelsker sig i mennesker uden for landets grænser. Er det den type indvandring, fru Birthe Rønn Hornbech vil til livs, eller hvordan har hun tænkt sig at ændre sådanne vaner, som folk har fået i disse internationaliseringstider?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det var meget venligt af justitsministeren at hviske, hvad jeg skulle sige, i ørerne på mig, men det, jeg selv ville have sagt med hensyn til styrkelse af ressourcerne, var, at man i politiet for et års tid siden styrkede det, der hedder den centrale politiafdeling, og også i andre grene af systemet har trukket ekstra ressourcer til, hvilket har nedbragt sagsbehandlingstiden.

Men der er et andet fundamentalt problem, nemlig at vi ved, at der er en række asylansøgere, der bliver ved med at udnytte klagesystemet om og om igen, og jeg forstod også, at fru Dorte Bennedsen var enig i, at der er et problem her. Derfor synes jeg, vi skal prøve at se på, hvordan vi teknisk kan få strammet disse regler.

Så blev der sagt, at udlændingetallet ikke er steget på grund af udlændingeloven, og fru Dorte Bennedsen læste en række tal op herop-

[Birthe Rønn Hornbech]

pefra. Det er vi selvfølgelig fuldstændig uenige i – de står jo i det debatoplæg, vi begge to har læst – men ikke desto mindre ved vi, at indvandreraltallet er fordoblet her i landet på 8 år, og det mener jeg vi er nødt til at forholde os til. Æn af grundene er måske, at det jo netop ikke forholder sig, som fru Elisabeth Arnold siger, at man bare kan forelske sig og gifte sig med hvem, man vil. Indvandrerationen har et andet kulturmønster, som gør, at man arrangerer ægteskaber. Jeg erkender, at det er noget, det er uhyre vanskeligt at lovgive om, men jeg synes, det skal siges, at det er også et af de problemer, vi har. Man kan bare høre radioudsendelsen Regnbuen om søndagen, og man kan gå hen på krisecentre og høre, hvordan det er. Det er virkelig et problem.

Til fru Elisabeth Arnold om statsborgerskabsproblematikken kan jeg sige fire ting: Statistikker, der laves af enkeltpersoner i gruppen, har ikke været forelagt folketingsgruppen, men jeg har i fjernsynet set, at folketingsgruppens formand har sagt, at det ikke er noget, gruppen står bag. Jeg har i fjernsynet set, at udenrigsministeren har sagt, at det var en absurd statistik. Det, jeg i Indfødsretsudvalget har holdt mig til, er selvfølgelig præcis den samme statistik, som fru Elisabeth Arnold og samtlige medlemmer af Indfødsretsudvalget kender: den statistik, der er udarbejdet af indenrigsministeren, og som viser, at der ud af de 929 personer, der sidst fik indfødsret, var et antal frihedsstraffe, som ikke engang svarer til antallet af de retfærdige i Sodoma og Gomorra.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Det er jo både en vigtig og en alvorlig debat, vi fører i dag. Men i anledning af det, der har været fremme her, som er nævnt af fru Elisabeth Arnold om stigningen i antallet af ægteskaber på kryds og tværs af landegrænser og den udvikling i befolkningsmønsteret, der heraf følger, kan jeg ikke lade være med at sige, at der i virkeligheden kun findes ét eneste middel imod det, og det blev taget i anvendelse af et belgisk parti under den belgiske valgkamp her for nylig, som sluttede i søndags. Det havde simpelt hen på sit program »forbud mod ægteskab« og kaldte sig selv »Det libertinske parti«, og det fik sandelig 3 mandater i det belgiske parlament.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg lagde mærke til, at fru Birthe Rønn Hornbech faktisk endnu en gang satte spørgsmålstegn ved, om de mennesker, der havde fået indfødsret, nu også havde rent mel i posen. Jeg ønsker ikke at gå ind i den gamle diskussion om, hvorvidt det er 50 pct., eller hvor mange det er. Men fru Birthe Rønn Hornbech indrømmede faktisk, at Venstre – også fru Inge Dahl-Sørensen – har stemt for, at der er nogle blandt dem, der har søgt om indfødsret og har fået det, der ikke har rent mel i posen. Jeg vil stadig væk kalde det, der er foregået i den debat, specielt fra Venstres side, dobbeltmoral og hykleri.

Dernæst har man i dag talt om – og hr. Niels Helveg Petersen var den sidste, der var oppe at nævne det – hvad der er sket i Belgien. Det er ikke sådan nogle tilstande, Fremskridtspartiet ønsker i Danmark – bestemt ikke – og jeg tror ikke, der er nogen politikere, der ønsker det, men man kan kun advare, man kan kun prøve at få andre politikere til at åbne øjnene, således at den slags ikke sker også i Danmark. Jeg tror ikke på det, for jeg mener stadig væk, at det er så langt væk fra dansk mentalitet, men Belgien ligger nu ikke så forfærdelig langt væk fra Danmark.

Jeg vil advare meget om, at den slags kan forekomme i Danmark, og jeg synes, at anstændige, ansvarsbevidste politikere burde tænke sig nøje om, før man fortsætter ud ad denne vej, og stadig væk komme med nogle svar på, hvad det er, man vil. Når man nu klandrer justitsministeren for det meget bløde tiltag, som jo ligger i en redegørelse, for det er jo ikke lovinitiativer, vi diskuterer i dag, må jeg spørge: Jamen hvad vil man sætte i stedet? Det synes jeg ikke rigtig vi har fået noget svar på. Vi har kun fået en negativ omtale af justitsministerens redegørelse – absolut ikke nogen tilkendegivelser af, hvad man vil stille op, eller om man bare vil lade det dalre derudad fortsat.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbech tog afstand fra de oplysninger, som er kommet fra andre medlemmer af Venstres gruppe, og jeg skal da også sige, at jeg ikke på noget tidspunkt har ankla-

[Ellsabeth Arnold]

get fru Birthe Rønn Hornbech for at piske til nogen folkelig stemning eller for at fremprovokere et folkeligt problem. Men jeg synes, det må være et problem for Venstre, at det parti, som i demokratiets barndom kæmpede for, at menigmand skulle have adgang til indsigt og viden, accepterer, at nogle af deres prominente folketingsmedlemmer udspreder urigtige oplysninger, og jeg kan henvise til Berlingske Tidende i går, hvor der var et læserbrev af hr. Svend Heiselberg, der fortsatte i samme linje som fru Inge Dahl-Sørensen. Det er at bære kappen på begge skuldre, og det kan et gammelt folkeoplysningsparti som Venstre ikke være bekendt.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu stod fru Pia Kjærsgaard her på ny og sagde, at vi kun havde kritiseret den stakkels minister og slet ikke havde sagt noget om, hvad vi selv ville. Jeg skal ikke gentage min ordførertale, men jeg synes dog ikke, disse bemærkninger skal stå uimodsagt.

Jeg mener ikke, jeg har klandret ministeren; jeg mener faktisk, at jeg har takket ham både for bilaget og også for, at han med redegørelsen har bragt dette emne på den politiske dagsorden.

Det er korrekt, vi har sagt nej til nogle ting. Vi har sagt nej til kvoter, og vi har sagt nej til at afskaffe de facto-flygtningebegrebet. Vi har også sagt, at vi er villige til at se på loven, at vi ikke vil udelukke, at der skal foretages visse ændringer af den, men vi har frem for alt sagt, at det helt væsentlige for os er, at vi får en indvandrerpolitik, at vi får gjort en indsats for at løse de problemer, der vitterlig også er på dette område, at vi får gjort en indsats over for førskolebørnene, for børnene, for de familiesammenførte indvandrere og for de unge, der ikke kan komme i uddannelse, fordi de har et fremmedartet navn eller udseende.

Det er for os noget helt essentielt, at vi får løst de problemer, vi har, for de borgere, der bor i vores land. Men vi vil ikke udelukke, at der måske skal foregå nogle justeringer af loven. Det er ikke det væsentlige, for vi løser ikke vores hjemlige problemer ved ændringer i udlændingeloven. Det gør vi kun ved en aktiv indsats.

Ebba Strange (SF):

Også jeg vil takke justitsministeren for redegørelsen og for bilaget. Som det er fremgået af den debat, vi har haft indtil nu, bl.a. på korte bemærkninger, kan ministeren da i hvert fald høre, at vi har læst både den og talmaterialet. Og det må da altid være rart, når man udsender sådan en.

Ministeren mener, at vi skal bruge den også til at klare begreberne. Det synes jeg også er godt, og derfor kan jeg ikke forstå, at en dansk justitsminister kan skrive det, som jeg godt ved at hr. Helge Adam Møller har sagt flere gange, men som FN's højkommisær selv afviser, nemlig – jeg tror, det står på s. 65 – at alle de, der befinder sig i de flygtningelejre, som FN's højkommisariat for flygtninge støtter rundt om i verden, er konventionsflygtninge.

Vi har været inde på debatten her, så jeg skal ikke gentage alt, hvad der er sagt. Men jeg synes ikke, det er rimeligt, at det er justitsministeren, der skriver sådan noget i sin beretning.

Det er nemlig et falsk modsætningsforhold, ministeren derved kommer til at sætte op, når han stiller flygtningene i lejrene op mod dem, der spontant tager til Danmark eller et andet vestligt land for at søge asyl.

Der er konventionsflygtninge iblandt dem, der søger i Danmark, der er de facto-flygtninge, og der er flygtninge, som ikke kan godtgøre deres asylbehov, og som derfor får afslag. Og sådan er det også i lejrene. Der er bare den forskel, at man fra lejrene ikke i almindelighed sender dem hjem, selv om de ikke anerkendes som flygtninge. Nu er man begyndt på det fra Hongkong til Vietnam, og det afstedkommer jo også en del tragedier.

Dernæst vil jeg begynde et helt andet sted. Jeg vil nemlig begynde med at sige, at lykkeligtvis går demokratibevægelserne stærkt over verden for tiden, først i Latinamerika, derefter i Øst- og Mellemeuropa og nu også i Afrika. Det betyder stadig færre flygtninge i flygtningeretters forstand fra disse områder, og det skal vi glæde os over, for det ulykkeligste, et menneske kan komme ud for, er at blive tvunget til at flygte fra sit land. Og det har betydet tilbagevenden for millioner af mennesker, der har været flygtet af den ene eller den anden grund.

Men stadig er undertrykkelsen stor, ikke mindst i lande i Mellemøsten og andre steder i

[Ebba Strange]

Asien, så der vil stadig væk komme nye flygtningegrupper. Og på den baggrund er det efter SF's opfattelse helt uacceptabelt i dag at skærpe asylpolitikken, uanset om det sker ved at indføre kvoter eller ved at afskaffe de factobegrebet.

Tværtimod kunne der være god grund til at fjerne de stramninger, der blev indført i 1986, og som Amnesty International nu kritiserer hårdt i en rapport, der kom i forgårs. Når Amnesty går ud nu, skyldes det selvfølgelig ikke, at Danmark har udlændingedebat i dag, men det skyldes, at de danske regler om visumtvang og bøder til transportselskaber nu breder sig til andre EF-lande og derved gør mareridtet om et Fort Europa, som det er næsten umuligt for et forfulgt menneske at trænge ind i, til virkelighed.

Hvordan vil man som politisk forfulgt person i Iran eller Irak få et pas? Skulle man være i besiddelse af sådan et, hvordan tør man så gå ind på den danske ambassade? Og skulle man alligevel vove sig derind, er der så nogen, der tror, at den danske ambassadør vil sige: Ja, lige et øjeblik, ven, så skal jeg skaffe dig et visum, så du kan flygte til Danmark?

I en tid, hvor Vesteuropa og ikke mindst Danmarks udenrigsminister nyder at stå model for demokratisøgende lande, er det pinligt, at Danmark på det tidspunkt, hvor vi skal lave fælles asylpolitik i Europa, stiller sig i spidsen for stramninger og indskrænkninger, som efter vores opfattelse ikke i tilstrækkelig grad lever op til internationale menneskerettighedsforpligtelser.

Lad os så vende os til indvandrerpolitikken. Justitsministeren beskriver også sådan et scenarium, lidt ligesom hr. Helge Adam Møller gjorde i sit ordførerindlæg, og det er der jo andre i Europa der gør i disse år. Jeg er helt enig i det, fru Elisabeth Arnold sagde i en af sine korte bemærkninger, nemlig at den eneste måde, vi kan forhindre det på, er ved at acceptere vores forpligtelse til en bedre fordeling af verdens rigdomme og se i øjnene, at det koster at tilhøre den rige verden, hvis vi vil afhjælpe nøden og fattigdommen ude i den store fattige verden. Jeg foretrækker den løsning frem for pigtråd og maskingeværer, som jo også er en mulighed.

I den situation vil vi i SF gerne tage flere flygtninge fra FN-flygtningelejre, men ikke på

bekostning af spontanflygtningene. Vi vil heller ikke stramme familiesammenføringerne og fjerne de factoflygtninges retskrav på asyl.

Jeg kan forstå, at regeringen åbner for en vis indvandring, og jeg ved godt, hvem der tænkes på, nemlig nogle Hongkongkinesere. Det undrer mig, at det er regeringen, der siger: Vi kan godt åbne for en vis indvandring, når man samtidig vil fratage de familiemedlemmer, som har en nær tilknytning til familiemedlemmer her i landet, deres retskrav på familiesammenføring; det kan jeg ikke få til at passe sammen.

Vi er ikke parate til i SF at åbne for indvandring, før vi i Danmark har lært – og det har noget med integrationspolitik at gøre – i tilstrækkelig grad at udnytte de store ressourcer på det uddannelsesmæssige og det menneskelige område, som masser af vore flygtninge og masser af de familiesammenførte ægtefæller kommer til Danmark med.

Vi går også imod, at de få gamle mennesker, der får lov til at komme efter reglerne om forældresammenføring, skal forhindres i det, ligesom vi går imod at udstrække kravet om et ægteskabs varighed fra 2 til 4 år. Jeg tror ikke et øjeblik på, at det skulle forhindre proformaægteskaber. Hvis jeg kan blive fri for at nævne navne, kan jeg oven i købet sige, at jeg kender et proformaægteskab, som varede en 4-5 år, fordi de ikke kunne få taget sig sammen til at blive skilt. Det forhindrer ikke proformaægteskaber, at man udvider varighedskravet til 4 år, men det skaber tragedier for børnene og de kvinder, der har giftet sig med en herboende mand, og som i dag bliver sendt tilbage f.eks. til Polen og andre steder, hvis de har været gift i mindre end halvandet år. Hvis det skal udstrækkes til, at folk også skal sendes tilbage, når de har været gift op mod 4 år, skaber det endnu flere og endnu større tragedier.

Jeg savner fuldstændig en begrundelse for disse forslag i redegørelsen. Det kan jo ikke være tallene, der forskrækker ministeren, og derfor kan jeg kun gætte mig til, at det er det, som også ligger i fru Pia Kjærsgaards bemærkninger heroppefra, nemlig at man måske derved giver kritikerne af udlændingeloven lidt, hvis man strammer her. Jeg synes, man i stedet for skulle gå ud og forsvare, at det er menneskeligt værdigt at have de familiesammenføringsregler, vi har. Og jeg synes, at især regeringen og regeringspartierne medlemmer har

[Ebba Strange]

en stor opgave i at gå ud og fortælle den danske befolkning, at vi lever i et land med flere kulturer, og at det er noget, vi kommer til at gøre lige så langt frem i tiden, vi kan se.

Når regeringspartierne, der mest helhjertet går ind for at åbne Europas grænser, får deres vilje, vil det da blive meget mere; så vil indstrømningen af udlændinge over de danske grænser da blive meget større. Det forskrækker ikke mig, at der bor 3 pct. udlændinge i Danmark, og det ville heller ikke forskrække mig, at der boede 6, 7 eller 8 pct. Vi skal lære at leve med det, og vi kan leve med det – selvfølgelig kan vi det. Den danske kultur er stærk nok til at bære det.

SF vil aldrig modsætte sig en hurtigere sagsbehandling, hvis det kan ske, uden at det går ud over retskravene. Hvad angår muligheden for at søge asyl fra ambassader, mener jeg selvfølgelig, at reglen skal opretholdes, men vi har ikke noget imod, hvis man kan indføre nogle hurtigere procedurer, for vi kan jo alle sammen se, at langt de fleste får afslag, og vi ved godt, hvorfor de får det.

Endelig skal jeg til slut sige, at jeg ligesom fru Dorte Bennedsen synes, det er vigtigt, at regeringen snart finder ud af, hvad det egentlig er, den vil med hensyn til repatrieringshjælp til flygtninge, som ønsker at vende tilbage til deres hjemland.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål til fru Ebba Strange. Fru Ebba Strange kan ikke rigtig forstå, hvad årsagen er til, at man vil hæve grænsen fra 2 til 4 år vedrørende ægteskaber, og nævner det eksempel, at en udenlandsk kvinde, der har været gift og boet her i Danmark i halvandet år, allerede i dag skal flytte tilbage til det land, hun kommer fra, hvis hun bliver skilt. Jeg kan ikke forstå, at fru Ebba Strange ikke kan forstå det, og jeg vil gerne nævne et praktisk eksempel, men teoretisk:

Hvis jeg i morgen giftede mig med eksempelvis en kvinde fra Argentina og flyttede til Argentina og vi så halvandet eller to år efter ophævede ægteskabet, har jeg utrolig svært ved at se, at jeg skulle have et retskrav på at kunne bo i Argentina. Jeg har også svært ved at se, at det menneskeligt ville være det rigtige, for jeg er da ikke i tvivl om, at selv om jeg hav-

de boet i Argentina i halvandet år og havde lært nogle mennesker at kende og sikkert også noget af sproget, ville jeg da have langt, langt større tilknytning til Danmark, hvor jeg havde min familie, og hvorfra jeg havde min kultur. Derfor synes jeg, det er rigtigt at forhøje varighedskravet, for vi ved jo, det bliver groft misbrugt. Men ifølge forslaget skal der selvfølgelig kunne dispenseres i særlige tilfælde, hvis det er rimeligt, at vedkommende får lov til at blive boende, også selv om ægteskabet ikke har varet i 4 år. Men jeg indrømmer, at jeg set ud fra normale menneskelige holdninger synes, at man har større tilknytning til det land, hvor man har boet det meste af sit liv.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg bestemt ikke vil forlange, at de pågældende skal blive i Danmark. Hvis de – ligesom hr. Helge Adam Møller ville have det – føler større tilknytning til deres hjemland, skal de da have lov at rejse hjem, og det er der jo i øvrigt også en del af dem der gør, selv om de bliver skilt efter 2 års forløb.

De tilfælde, jeg har været mest optaget af, er dem, hvor der har været børn, og jeg har faktisk stillet et spørgsmål til justitsministeren i relation til børnekonventionen, for hvis en kvinde med et barn gerne vil blive i Danmark og faderen lever her, synes jeg, det er på kanten af overensstemmelse med FN's børnekonvention at sende hende af sted, for det bliver svært for det barn at bevare kontakten med både sin mor og sin far.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hvad angår hr. Helge Adam Møllers eksempel, må man sige, at der er den forskel, at det næppe ville være en social deroute for hr. Helge Adam Møller at vende tilbage til Danmark efter 1½ års ægteskab i Argentina, men vi ved jo faktisk, at det for en række af de kvinder – ikke mindst dem, der kommer fra visse asiatiske lande – er en alvorlig social deroute, når de vender tilbage.

Nu siger hr. Helge Adam Møller, at ordningen ofte bliver misbrugt. Det vil vi meget gerne vide noget om. Vi vil gerne have noget doku-

[Dorte Bennedsen]

mentation, som jeg også sagde i min ordførertale. Vi må have nogle oplysninger om dette her. Vi kan ikke nøjes med en løs påstand, som jeg dog ikke vil bestride kan være rigtig. Men jeg vil gerne have noget dokumentation for den.

I øvrigt vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke kan bekræfte, at denne 2-års-regel for ophold gælder i en lang række andre tilfælde, og at det derfor vil rejse en række juridiske og andre problemer, hvis vi pludselig på dette felt har en 4-års-regel.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jamen det er da ikke vores problem, om det er en social deroute for andre mennesker, som ikke er danske statsborgere. Nu kommer vi jo lidt nærmere sandheden, nemlig at det er social deroute, vi taler om. Det drejer sig altså ikke om politisk forfulgte eller forfølgelse på anden måde, men om social deroute. Det synes jeg da var godt at få bekræftet. Det må helt klart være en almindelig opfattelse, at statsborgere fra andre lande, der er her, skal hjemsendes, hvis ikke de kan sørge for sig selv. Så enkelt er det; så nemt kunne det rent faktisk gøres.

Langt mindre skal de naturligvis kunne få deres familie hertil. Deres underhold kan de jo heller ikke sørge for, og det er de regler, som burde strammes op. Nu ved jeg godt, at debatten drejer sig om ægteskab, men justitsministerens redegørelse drejer sig jo om meget andet end det. Dette her drejer sig rent faktisk om, at statsborgere fra andre lande, som ikke er politisk forfulgt, som ikke er ægte flygtninge, bør vende hjem, hvis de ikke kan forsørge sig selv, uden at man nævner alle de beløb, som de skal hjemsendes med, fordi vi stadig væk mener, at vi har en moralsk forpligtelse, fordi de får en social deroute. Jeg synes, at det, fru Dorte Bennedsen her gik op og indrømmede, er krænkende.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Nu har fru Pia Kjærsgaard ved adskillige lejligheder under denne debat sagt, at vi andre blandede tingene sammen. Det tør jeg hilse og sige at fru Pia Kjærsgaard gjorde med den bemærkning, hun kom med her:

»Det er ikke vort problem, at de får en social deroute.« Dér har vi måske kortest muligt udtrykt forskellen mellem holdningen i Fremskridtspartiet og holdningen blandt heldigvis flertallet af de øvrige partier her. Vi synes faktisk, at vi også skal tage vare på de mennesker, der bor her. Vi skal huske på, at det jo ikke ganske sjældent handler om danske mænd, der gifter sig med kvinder f.eks. fra Thailand, og disse kvinder har kun en meget dårlig social skæbne at komme tilbage til, hvis de vender tilbage efter op til 4 års ægteskab i Danmark. Men jeg synes, det var en klar melding fra Fremskridtspartiet: Herre du milde, hvad rager det os – når det bare er nogle mennesker, vi kan poste ud – at de får problemer dér, hvor de vender tilbage til.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Dorte Bennedsen efterlyser dokumentation for omfanget af proformaægteskaber, men det er vanskeligt at give, for det er jo ikke noget, folk indrømmer åbent. Jeg har en overskrift fra min lokale avis forleden dag, onsdag den 20. november, Næstved Tidende: »60.000 kr. for ægteskab«. Her var en kvinde, der fik 40 dages fængsel, fordi hun altså havde giftet sig proforma, og det er et af de første tilfælde, der er blevet retsforfulgt. Jeg vil anbefale fru Dorte Bennedsen at snakke med nogle borgmestersekretærer, som jo typisk styrer bryllupskontoret på de lokale råduse, hvor halvdelen af landets befolkning bliver gift. Enhver sekretær på et sådant rådhus kan nævne i stribet af eksempler. Jeg har hørt fra et rådhus i Sydsjælland om, at en asylansøger 7 dage før jul sidste år indgav ansøgning om bryllup; men 2 dage før de skulle giftes, meldte bruden fra, fordi hun opdagede, at det vist var proforma. 2 dage efter indgav han ansøgning med et nyt navn; da opdagede bruden heldigvis også, at det vist ikke var på grund af kærlighed. Og endelig i februar kom den samme ansøger med det tredje kvindenavn på 3 måneder. Han er nu udvist.

Her blev det altså afsløret, men sådan er der altså utallige eksempler, og det er derfor, jeg siger: Prøv at tale med nogle af dem, der arbejder derude, og de kan sige, at det sker! Det lykkes desværre mange gange at få ægteskabet etableret, og det er ikke til gavn for nogen – eller i hvert fald ikke til gavn for den danske kvinde, det går ud over.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Nu nævnte hr. Helge Adam Møller det selv, for ellers ville jeg have sagt: Jamen det er da ulovligt, hr. Helge Adam Møller, og den ene af dem blev altså også straffet for det. Det er da klart, at vi heller ikke går ind for ulovligheder i SF, men derfra og til at ændre den generelle regel fra en 2-års-regel til en 4-års-regel er et stort spring.

Fru Pia Kjærsgaard blandede alle ting sammen i den korte bemærkning, hun havde. Det er utroligt, at man kan nå at blande så meget sammen i løbet af så kort tid. Fru Pia Kjærsgaard sagde, at det er klart, at de skal strittes ud, når de ikke kan sørge for sig selv. Det har intet at gøre med forsøgelse. Der er kvinder, der arbejder, og som udmærket er i stand til at forsørge sig selv, der bliver strittet ud, hvis de ikke har været gift i fulde 2 år, og de bliver det med børn. De ville såmænd kunne varetage forsørgelsen i hvert fald af sig selv og med lidt børnebidrag også af barnet, så de ville kunne leve en helt almindelig tilværelse.

Det er ikke dem, fru Dorte Bennedsen taler om; det er nogle andre. Det er jo ikke bare til Thailand, de bliver strittet ud, men også andre steder. Derfor har det intet med det at gøre; det har at gøre med, at vi har en generel regel om, at folk skal sendes ud, hvis de har været gift i kortere tid end 2 år, og det er den, man vil forlænge til 4 år.

Fru Pia Kjærsgaard fik også blandet det sammen med, at de skulle hjemsendes med penge. Vi har aldrig talt om, at disse folk skulle hjemsendes med penge. Det eneste, vi har talt om både i Socialdemokratiet og SF – og faktisk i partier, der udgør et flertal i Folketinget – var, at når flygtninge, der har haft flygtningestatus i Danmark, ønsker frivilligt at vende tilbage til deres hjemland efter mange års ophold i Danmark, synes vi, det ville være rimeligt at give dem en støtte til at vende hjem. Det har ikke noget at gøre med hjemsendelse med penge.

Og så er jeg i øvrigt uenig med fru Pia Kjærsgaard, men jeg skulle bare lige korrigere disse ting.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil bruge min ordførertale nu, og så kan det være, jeg senere kommer tilbage – det gør jeg nok – til fru Ebba Strange.

I november måned 1991 fremlagde justitsministeren endelig en redegørelse, der vedrører den nugældende udlændingelov. Efter flere års varsel lykkedes det at få justitsministeren til at tage de skridt, som han i flere år havde varslet, og som han burde have taget for flere år siden. Justitsministeren har desværre, indtil videre i hvert fald, vist en lidt svag holdning i denne sag, men det skal bestemt ikke påvirke Fremskridtspartiets holdning i dette spørgsmål.

Det er godt, at vi nu har fået denne folketingsdebat. Det var selvfølgelig med spænding, at Fremskridtspartiet gennemlæste justitsministerens redegørelse, selv om vi rent faktisk hellere havde set nogle konkrete lovforslag fra justitsministeren. Det skal jeg heller ikke lægge justitsministeren til last. Fremskridtspartiet ønsker handling, og kan denne redegørelse medvirke til, at der endelig sker noget, så er det jo bare godt.

Mens justitsministeren har tøvet, er der i befolkningen foregået mange ting, som sikkert også har betydet, at justitsministeren nu har måttet foretage sig noget. Jeg er nok den første her, men forhåbentlig ikke den sidste, som bringer palæstinenserens ophold i nogle af vores danske folkekirker ind i debatten. Det er et typisk eksempel på, at de samme personer kan cykle frem og tilbage i systemet, sådan at der ikke sker nogen endelig afklaring. Alle vasker hænder og giver afslag, men afslutter ikke sagerne endeligt, heller ikke justitsministeren, der på den måde er med til at bygge en myte op om vores udlændingelov, en myte, der i udlandet har fået endnu flere til at opfatte Danmark som mulighedernes land, hvad angår asyl, og et slaraffenland for familiesammenføring, som på den måde bliver en slags magnet for disse fremmede, som vi ikke ønsker tilstrømning af.

Fremskridtspartiet advarede ved den første udlændingelovs tilblivelse i 1983 ikke blot om den lov, som partierne uden om Fremskridtspartiet vedtog, men vi advarede også bl.a. om en af paragrafferne i udlændingeloven, hvori det godt nok hedder, at Flyttningsnævnets afgørelser er endelige, men som i praksis ikke har nogen som helst betydning. Ene af alle partier herinde stemte Fremskridtspartiet imod den udlændingelov, der trådte i kraft i 1983, og nu i 1991 må vi endnu en gang forhå-

[Pia Klærsgaard]

bentlig til at ændre det makværk, der dengang blev lavet af partierne uden om Fremskridtspartiet.

Jeg skal i den anledning stærkt anbefale, at Folketingets medlemmer læser, hvad Fremskridtspartiet skrev i bemærkningerne til vores lovforslag om ændring af den nugældende udlændingelov, nemlig lovforslag nr. L 188 fremsat den 26. februar 1985. Vi advarede imod klagegangen, der gjorde det illusorisk at blive udvist i for stor udstrækning på grund af den lange behandlingstid, og først nu i 1991 ser det altså ud til, at ministeren er kommet til samme konklusion. Men justitsministerens langsommelighed skal ikke ligge ham til last i denne sag, hvis blot det ender med, at der ændres på disse forhold. Fremskridtspartiet medvirker gerne til enhver stramning, og vores stemmer vil være 100 pct. sikre for regeringen ved et fornuftigt forslag.

Justitsministeren har stillet nogle forslag til ændring af den nugældende udlændingelov i redegørelsen – men ikke konkrete lovforslag – som han ønsker drøftet, og det vil vi så gøre, men der er mange andre ting, Fremskridtspartiet ønsker medtaget i denne diskussion.

Et af justitsministerens forslag til drøftelse er forslaget om en kvoteordning for udlændinge, der skulle kunne bosætte sig i Danmark. Ved at bremse gevaldigt op for familiesammenføringer, der er et af de mange problemer, den nugældende lov har ført med sig, ja, så skulle faktisk noget af det problem begrænses.

Dog må jeg sige, at Fremskridtspartiet ikke umiddelbart kan støtte forslaget, medmindre det bliver fastslået – og det afhænger jo, kan jeg forstå af debatten i dag, nærmest af Socialdemokratiet – om man vil stoppe for spontanflygtninge eller man vil fortsætte. Hvis det hele blot skal sættes i vejret, siger Fremskridtspartiet naturligvis nej.

Omvendt må man jo også konstatere, at der stadig væk kan komme mange udlændinge til landet – alt efter, hvem der er i regering og har et flertal, og efter, hvordan situationen uden for vores grænser ser ud. Det ville betyde, at partierne herinde skulle til at føre politik efter, hvordan vejret er, og det synes vi faktisk i Fremskridtspartiet er ret uhyggeligt.

Der kan selvfølgelig laves en fast kvote af lejrflygtninge og ikke andet efter Fremskridtspartiets mening.

Børneægteskaber skal naturligvis ikke accepteres i Danmark, hvilket Fremskridtspartiet bestemt heller ikke har gjort. Ingen skal være i tvivl om, at vi på det kraftigste anbefaler at få den slags standset.

Endvidere vil Fremskridtspartiet stærkt anbefale, at man i den kommende lovændring afskaffer den regel, at fremmede, der har fået asyl, automatisk kan blive her, og at de har ret til at få stemmeret, når de har været her i 3 år. Sådan er forholdene jo fortsat i Danmark, og vi synes egentlig, at det er ret urimeligt, at tingene har udviklet sig på denne måde.

Det virker grotesk, at vi har en sådan ordning i vores lovgivning, eftersom det at få asyl er et spørgsmål om at være midlertidigt et eller andet sted, indtil faren er drevet over, hvorefter man naturligvis skal vende tilbage til sit oprindelsesland. Og jeg forstår altså ikke de politikere, der har betænkeligheder, jeg fatter det simpelt hen ikke. For mig at se burde det være en helt naturlig ting, at man vendte hjem efter endt ophold i et andet land, når der ikke længere var fare i ens eget fædreland.

Tilsvarende skal opholdet i Danmark kunne klassificeres, således at der også tages hensyn til, om der kan forventes en kortere asyltid eller der i den fremmedes hjemland er så meget uro, at en længere asylperiode kan forventes. Alle de goder som danskundervisning, lejligheder, børnepenge, bistandsgoder, boligstøtte, familiesammenføring og lignende skal så ikke tildeles.

Alt for mange af dem, der er kommet til Danmark, er jo kommet hertil på en sådan måde, at ganske almindelige mennesker virkelig sætter spørgsmålstegn ved, om de er ægte flygtninge eller de er det, som i folkemunde er blevet et ganske almindeligt ord, altså bekvemmelighedsflygtninge, nogle, som er taget herop af social nød, nogle, der vil have uddannelse, og nogle, der vil have en bedre bolig. Jeg synes, det er uacceptabelt. Ikke et eneste anstændigt menneske, absolut ikke, og slet ikke i Fremskridtspartiet, vil modsætte sig, at vi tager imod vores andel af de ulykkelige mennesker, som virkelig er ægte flygtninge, slet, slet ikke, men vi vil advare – og det har vi jo gjort i ganske mange år – imod det misbrug, som har fundet sted.

Så kunne vi også godt tænke os at ændre udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, så man kan

[Pia Kjærsgaard]

inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse, når f.eks. det grundlag, der var til stede ved tilladelsen, ikke længere er til stede. Det mener vi man skal kunne gøre.

Så er der spørgsmålet om asylsøgenes kriminalitet. Jeg har spurgt justitsministeren, om han kan give mig bedre svar end det, jeg hidtil har fået på de skriftlige spørgsmål; jeg håber, at ministeren tager det med i sin besvarelse senere på dagen. Måske kan det skyldes, at en korrekt statistik over hele udlændingeproblematikken vil være undergravende for de partier, som hidtil har støttet den nugældende udlændingelov, som har stemt for den og derved givet grønt lys for f.eks. importen af kriminelle fra den øvrige verden.

Rent faktisk har jeg kun et eneste tal at forholde mig til, nemlig et tal, som et blad, der hedder Danskeren, der udgives af Den Danske Forening, har oplyst i nr. 4, fra september 91. Det er et tal fra Rigspolitechefens afdeling E, og det tal er meget tankevækkende: I perioden fra 1. januar til 30. september 1990 blev der i Københavns Byrets afdeling for grundlovsforhør fremstillet i alt 1.749 personer, hvoraf 1.017 var udenlandske statsborgere. Det er for Fremskridtspartiet helt uhørt, at den slags kan finde sted. Det er helt forkert, at danskerne skal optræde med så åbne arme og derved samtidig stille vore egne borgere i en dårligere situation, end nødvendigt er.

Alt det her handler jo også om penge, og det er også en af svaghederne ved disse tilbagevendende debatter om vores udlændingelov, som kaster et tocifret milliardbeløb af sig hvert år fra de danske statsborgere, at vi ikke ved, hvor meget det koster. Udgifterne er forskelligt opført. Også det er det umuligt at få et konkret tal for.

Det er altså for dårligt, at man ikke har fremskaffet en statistik. Fremskridtspartiet var det første parti, som stillede spørgsmål til de berørte ministre, men vi har med glæde noteret, at ganske mange andre politikere har rykket for de samme tal. Vi håber, at de korrekte tal kommer – om det så bliver fra økonomiministeren eller justitsministeren er for os i og for sig det samme.

Jeg skal afslutningsvis sige, at der overhovedet ingen tvivl er om, at vi fra Fremskridtspartiets side vil støtte ethvert tiltag, som strammer op på den nugældende lovgivning. Jeg vil me-

get anbefale, at justitsministeren gør sig umage for at finde et flertal.

Mimi Jakobsen (CD):

Jeg kan så starte, hvor fru Pia Kjærsgaard slap, og sige, at det, CD kan medvirke til af stramminger, er så lidt, så det faktisk næsten ikke er værd at omtale. Til gengæld har vi nogle, synes jeg, velbegrundede ønsker om nogle udvidelser.

Jeg må starte med at takke justitsministeren for redegørelsen. Jeg synes, den er kommet sent, men det skal ikke ødelægge den gode stemning, sent er da bedre end aldrig.

Jeg synes, det har været et problem i de senere år, at regeringen har undladt, når der har været disse af og til ubehagelige diskussioner, at gå ud som regering og sige: Vi er ansvarlige for den udlændingelov, der gælder. Den er baseret på de og de principper, den beror på de og de tal og de og de oplysninger.

Jeg synes, det har været forkert og lidt tarveligt, at man lader Flygtningehjælpen stå som de eneste i årevis, der har kunnet lægge tal frem om, hvor mange flygtninge der reelt var. CD sendte for lang tid siden disse tal over til justitsministeren for at få dem be- eller afkræftet. Vi fik så også det svar, at de stort set kunne bekræftes, og så var det også i orden. Men det er vigtigt, at en regering også stiller sig i spidsen for den officielle information, så der ikke kan opstå myter som: »Nå, men Flygtningehjælpen er jo nogle, der hjælper flygtninge, så de er vel interesserede i at mingeløre lidt med tallene.«

For CD er der tre overordnede principper, som vi ønsker at lægge til grund i udlændingepolitikken.

Det første hedder anstændighed og medansvar. Det er ikke tiden til bare at trække på skulderen. Verden er blevet for lille til, at man kan tillade sig at trække på skulderen af, hvad der sker andre steder. Det er ikke bare et privilegium at bo i Danmark, det er også en forpligtelse.

Det andet princip hedder retssikkerhed og effektivitet. Det har selvfølgelig noget at gøre med hele sagsbehandlingssystemet. Som tidligere ordførere har sagt: Hvem vil ikke gå ind for nogle ændringer, som kan gøre systemet mere effektivt? Det vil CD også, men med klar understregning af, at retssikkerheden skal være i orden også syd for Kruså.

[Mimi Jakobsen]

Det tredje, der er vigtigt for os, har jeg stort set været inde på allerede, nemlig spørgsmålet om åbenhed og information. Jeg tror, det er uklogt, at der på visse områder ikke er statistikker over de økonomiske virkninger af de flygtninge, vi har, og de indvandrere, vi har. Jeg har ikke noget imod det. Jeg vil meget hellere gå ud og argumentere for det og belyse, hvad vi får af tilskud til det danske samfund fra de mennesker, i stedet for evig og altid kun at fokusere på, hvad de koster.

Men jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at hele denne debat ikke bare er begrundet i, at der ikke er de tilstrækkelige tal. Dette løses ikke bare via information, det er i høj grad et spørgsmål om holdninger. For nylig sagde en dame – som også havde hørt den dér med, at man er udansk, hvis man synes, det er i orden, at Danmark modtager flygtninge og indvandrere – til mig: »Ved du hvad, jeg forstår ikke, at det kan betragtes som udansk. For mig er det at være dansk netop så udpræget karakteriseret ved hjælpsomhed og gæstfrihed.«

Jeg kan roligt sige, at dér udtrykte hun helt CD's holdning. Vi ønsker, at mennesker, der er forfulgt, uanset om de nu er konventionsflygtninge eller de facto-flygtninge, skal finde asyl i Danmark, de skal kunne finde hjælp her, uanset hvor de kommer fra.

De 4.000 flygtninge, vi modtager i år, er ikke noget problem. Det bliver heller ikke et problem i fremtiden, uanset om den stigningstakt, nogle har omtalt, fortsætter, hvis vi vel at mærke er tilstrækkelig mange, der går ud og belyser dette emne på en ordentlig måde.

Vi kan sikkert også gøre vores planlægning noget bedre, vi kan sikkert planlægge uddannelsesforløb, boligintegreringer og sådan noget bedre, end vi gør i dag. Det fortvivlende ved det er jo, at når man hører om disse problemer, så er der for mange, der skyder på de fremmede, som om de var skyld i, hvilken skole de kom til at gå i, hvilke bebyggelser, de kom til at bo i osv. Der er kun ét sted at rette skytset hen, og det er mod de politikere, som ikke har fået planlagt på alle måder godt nok. På nogle områder fungerer det jo heldigvis fint, og lad os nu heller ikke gøre problemerne større, end de er. Vi ønsker altså ikke en situation, hvor et forfulgt menneske forgæves skal kunne banke på vores dør.

Med hensyn til fattigdomsflygtningene – og jeg noterede mig da med glæde, at det er, hvad de er blevet kaldt i dag, og ikke andre udtryk, som man desværre har skæmmet debatten med – er der vel også almindelig enighed om, at der faktisk er meget lidt grund til at tro, at vi gør det bedste for de mennesker ved at flytte dem gennem den halve verden.

Men der er ingen som helst grund til at skjule, at det – uanset om vi vælger at hjælpe dem ude, hvor de er, for hjælpes skal de jo – kommer til at koste penge. Naturligvis må vi gå ud og forhåbentlig i enig flok gøre opmærksom på, at dette er den vestlige verdens måske allerstørste opgave i de kommende år. Vi bliver nødt til at fordele noget af vores velstand; og det går såmænd også nok.

Vi har haft hele diskussionen om, at de gældende regler ikke åbner mulighed for fattigdomsflygtninge, og det skal jeg derfor springe over nu, men jeg vil gerne nævne et andet problem: Jeg forstod i går af pressen – jeg har dog ikke rigtig fået det verificeret i dag – at justitsministeren skulle være inde på nogle tanker om, at man skulle anlægge geografiske betragtninger, når man så på, hvem der skulle ind i Danmark, så at jo nærmere os de bor, jo større adgang skal de have, jo fjernere væk, jo mindre adgang. Det kan være, at det er en and, og i så fald undskylder jeg.

Men jeg synes i hvert fald, at det rejser et spørgsmål: Nu har vi jo fået nogle nye naboer, som heldigvis da ikke er politisk forfulgt, men som alligevel som så mange andre og af menneskeligt forståelige grunde siger: Vi er naboer til nogle, der lever med en for os ufattelig velstand, og vi vil gerne derhen. Jeg vil gerne understrege, at der intet som helst angribeligt er i den holdning, som fattigdomsflygtninge i hele verden har. De ser nu via tv, hvordan vi lever i en velstand, som de vel dårligt kan fatte, og hvem vil ikke kæmpe for en fremtid for sig selv, sin familie, sine børn? Det vil vi jo alle. At vi så ikke kan løse hele det problem ved at invitere dem herop, er en anden sag.

Men når vi taler om vore nabolande, vil jeg gerne rejse spørgsmålet, og jeg vil gerne høre justitsministerens mening om det: Er der en mulighed for at indføre en immigrationskvote? Jeg har ikke selv tænkt tanken færdig endnu, f.eks. hvem den kunne omfatte, men i hvert fald nogle af de nabostater, der nu har fået åb-

[Mimi Jakobsen]

ne grænser. Hvis disse immigranter f.eks. kunne påvise en historisk, kulturel eller slægtsmæssig forbindelse til Danmark – og det vil der nok være nogle der kan – så CD i hvert fald gerne, at man drøftede, om man ville etablere en form for immigrationskvote for disse mennesker, da vi jo har et indvandrerstop.

Om sagsbehandlingen har jeg sagt, at kan vi finde klare kriterier for genoptagelse af sager – kunne man eventuelt indføre det lille flygtningeævn, der kan tage sig af spørgsmål om genoptagelse eller ikkegenoptagelse – så er det udmærket. Det vil vi gerne medvirke til. Vi synes også, det er rart at høre, at det åbenbart grundløse system, man har, fungerer rimelig godt.

Man er nødt til så til gengæld at sige, at oplysninger altså tager tid. Vi kan ikke foregøgle hinanden, at det er de rene ekspeditionssager fra ind-bakken over i ud-bakken. Vil man være sikker på, at retssikkerheden bliver opfyldt, tager det tid. Vil man omvendt være sikker på, at der ikke er nogen, der smutter unødigt ind, tager det også tid. Derfor er der selvfølgelig grænser for, hvor meget man kan skære behandlingstiden ned.

En anden ting, som må slå forventningerne om den hurtigere sagsbehandling lidt ned, er, at vi faktisk ikke mener, det er rimeligt – efter de indvendinger, der nu er rejst – at det i visse tilfælde er flypersonale rundt omkring, der skal afgøre, hvem der skal have asyl i Danmark. Jeg vil også gerne bebude, at vi gerne vil diskutere visumkravet. På nogle områder vil der utvivlsomt være brug for flere ressourcer, og her kan jeg sige, at det er CD helt parat til.

Med hensyn til familiesammenføringerne vil jeg gerne overordnet dele dem op i flygtninge og indvandrere. Jeg mener, at flygtninge, der har revet sig selv op med rode og pludselig har måttet forlade deres land, i og for sig har en endnu større berettiget forventning om, at de, når der er gået en eller anden frist, kan få deres familier hertil, og for dem ønsker vi ingen stramninger.

Med hensyn til indvandrerne er det meget få ting, vi vil være parat til at se på. Børneægteskaberne har været nævnt til næsten trivialitet, og det vil vi også gerne drøfte. Ægtefæller ser vi ikke de store problemer i.

Proformaægteskaber er vi imod; debatten blev jo først rigtig interessant, hvis nogen gik op og sagde, at de var for dem. Jeg tror ikke

meget på, at man skal flytte fristen fra 2 år til 4 år, men hvis det virkelig er rigtigt, at der er grove eksempler – vi har jo hørt om det – og at der oven i købet er penge involveret i det, kunne man da overveje at forhøje strafferammen.

Men jeg understreger igen, at det er ufattelig små nedbringelser, dette vil medvirke til. Lad os derfor ikke foregøgle befolkningen eller os selv, at nu går vi til den, og nu gør vi et reelt, voldsomt indgreb, for det gør vi ikke, og det bør vi altså heller ikke efter min mening.

Jeg bliver nødt til lige at nævne, at med hensyn til retskravet for de facto-flygtninge må justitsministeren ikke regne med CD's støtte. Grupper, der ikke har tungtvejende grunde til at få denne status, får den jo heller ikke, og når folk har tungtvejende grunde, så vil vi ikke tage retskravet fra dem. Hvilke kriterier der så skulle være for det, mangler vi også en udlægning af.

Til sidst må jeg sige, at det lyder så flot, når hr. Helge Adam Møller siger: »Vi skal styre udviklingen, udviklingen skal ikke styre os.« Det er glimrende til en pjece eller en tryksag, jeg tror, det ville pynte mange steder, men her må jeg bare sige: Så lad os dekretere fred på Jord. Det kan vi lige så godt gøre med det samme, så lad os blive enige om det og stryge lap-peløsningerne. Det er den eneste måde, vi kan styre det problem på.

Jeg når ikke mere.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Min reaktionsevne er ikke så stor, som den burde være, og fru Pia Kjærsgaard var færdig, før jeg nåede at reagere med en kort bemærkning.

Fru Pia Kjærsgaard sagde her fra talerstolen, at ud af 1.700 fremstillede i byretten var de godt 1.000 fremmede. Det er formodentlig et ganske korrekt tal, men fru Pia Kjærsgaard glemte at meddele, at de godt 1.000 jo ikke er fremmede, der bor i Danmark. For det første omfatter det turister, der kommer til landet og f.eks. laver forsøg på smugling, men det omfatter jo også de asylansøgere, der kommer til landet, og som skal frihedsberøves en kortere tid, indtil man har fastslået deres identitet. Før den frihedsberøvelse skal de fremstilles i byretten, og det har ikke noget som helst at gøre med, at de er kriminelle.

[Dorte Bennedsen]

Det er igen et eksempel på, hvordan Fremskridtspartiet – her baseret på Den Danske Forening – forsøger at bygge myterne op. Der er ikke tale om, at disse 1.000 mennesker er kriminelle, men der er tale om, at vi har et sikkerhedssystem i vores behandling af asylansøgere, som gør, at nogle af dem i en kort tid skal frihedsberøves. Derfor kommer de til at tælle med i statistikken, og det synes jeg at fru Pia Kjærsgaard skal oplyse fremover, når hun kommer med disse tal.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg har nok ikke været tydelig nok i mit indlæg, så jeg vil gerne præcisere for fru Dorte Bennedsen, at jeg faktisk beklagede, at det eneste tal, jeg havde at henholde mig til, var det, som jeg citerede. Jeg beklagede virkelig, at det er det eneste tal, som jeg overhovedet har kunnet se på området, og derfor appellerede jeg til justitsministeren om at fremskaffe noget mere korrekt materiale. Det vil jeg meget gerne præcisere for fru Dorte Bennedsen. Der er ikke nogen grund til at polemisere over min bemærkning på det område.

Så skal jeg sige til justitsministeren, at man, specielt efter at vi har hørt CD's ordførertale og Socialdemokratiets, og formentlig også Det Radikale Venstres, kan konstatere, at der ikke er noget flertal for en stramning. Det lader det ikke til at der er. Det skal jeg meget stærkt beklage.

Jeg vil godt spørge justitsministeren om to ting: Vil justitsministeren alligevel fremsætte konkrete lovforslag på de områder, som der er lagt op til i redegørelsen? Og vil justitsministeren i sidste instans tage en folkeafstemning på området, hvis ministeren ikke kan få de ændringer igennem, som justitsministeren lader til gerne at ville?

Niels Helveg Petersen (RV):

Også jeg vil gerne takke for redegørelsen. Jeg mener, det er meget vigtigt, at regeringen og Folketinget engagerer sig i diskussionen om flygtninge og indvandrere i Danmark. Det er et vigtigt spørgsmål, og befolkningen har krav på at kende partiernes holdninger.

Lad mig først erklære mig helt enig med fru Mimi Jakobsen i, at regeringen har klare forpligtelser over for en sag som denne til også at

deltage i forsvar for den lovgivning, man selv har været med til at gennemføre, og de konsekvenser, den har haft.

Når spørgsmålet om flygtninge og indvandrere er vigtigt, skyldes det i hvert fald to forhold. For det første, at dette spørgsmål jo er et spørgsmål om vort samfunds moral og anstændighed, og for det andet, at spørgsmålet om flygtninge og indvandrere må ses i større sammenhæng, det er jo en del af hele det store komplekse af internationalisering, der rammer det danske samfund.

Flygtninge- og indvandrerproblemet er ikke en tilfældighed i disse år, det er en nøje konsekvens af et stigende samkvem mellem nationerne på kryds og tværs. Det er en konsekvens af en stærk forøgelse af rejsesamkvem og en stærk forøgelse af det kendskab, vi har til hinanden især via de elektroniske medier. Danskernes udbytte af det er meget betydeligt. Vi rejser som turister og på forretningsrejser i et stadig større omfang, og unge danskere uddanner sig i udlandet i et omfang, som var helt ukendt for få år siden, og alt dette er positivt.

Men det internationale samkvem går begge veje, så der kommer også fremmede til os, og det lægger et andet pres på det danske samfund. Her vil jeg da gerne sige til partiet Venstre, at det er et paradoks, at landets udenrigsminister og Venstres formand på den ene side fører en, synes jeg, oftest fortjenstfuld linie i retning af at gøre Danmark til en aktiv deltager i det internationale samfund med en stærk påpejning over for andre lande af vigtigheden af at overholde f.eks. menneskerettighederne, hvad udenrigsministeren har fundet bred støtte til i Folketinget, mens der på den anden side i partiet Venstre findes repræsentanter, der puster til de snævrere bigotte nationale synspunkter. Det synes jeg er et paradoks, og det skulle partiet Venstre prøve at arbejde sig ud af. Hvis vi vil gøre os gældende internationalt som fortalere for menneskerettighederne, må vi også fejle for egen dør og arbejde efter devisen, at menneskerettigheder ikke kun skal gælde i udlandet, vi må også slås for dem herhjemme.

De mere konkrete overvejelser, justitsministeren gør sig om ændringen af udlændingeloven, vil jeg gøre nogle bemærkninger til.

Ministeren siger ikke, at han vil foreslå en kvote, men at han vil overveje en kvote, og det giver mig anledning til et par spørgsmål:

[Niels Helveg Petersen]

For det første: Er det regeringens politik, at der skal være en kvote? Er regeringen færdig med sine overvejelser? Hvis det er regeringens politik, er der to andre spørgsmål: Hvor stor en kvote? Skal den så være på 5.000-6.000, sådan som hr. Helge Adam Møller nævnte det i en radioudsendelse for nylig? Det er ikke helt ligegyldigt. Det ville være rart at få det på bordet i debatten, og jeg synes, at regeringspartierne og regeringen skylder os et svar.

For det andet: Hvorledes harmonerer en kvote med vores internationale forpligtelser? Kunne man respektere vores internationale forpligtelser, hvis vi havde en fast kvote for, hvad vi ville modtage af flygtninge? Ville det juridisk være holdbart for Danmarks placering i det internationale samfund? Er der overhovedet nogle lande, vi kan sammenligne os med, der arbejder med sådan en kvote? Jeg synes, at regeringen skylder os svar på, hvad den egentlig mener med den kvote, som den har bragt på bane.

Jeg skal ikke lægge skjul på, hvordan Det Radikale Venstre ser på det. Vi er ikke tilhængere af en kvote, og vi finder ikke, at det vil kunne administreres og være i overensstemmelse med vore internationale forpligtelser.

Jeg vil her gerne korrigere fru Mimi Jakobsen, for jeg synes, at det har lidt betydning, at vi får de rigtige tal. Fru Mimi Jakobsen har flere gange sagt, at vi vel kan tage de 4.000 mennesker, og at vi da sagtens kan klare det i Danmark. Jeg vil bare stilfærdigt gøre opmærksom på, at det tal på 4.000, som nævnes i debatten, er 4.000 asylansøgere i år. Højst halvdelen kan vel regne med at få asyl, så det er altså i øjeblikket ca. 2.000, som vi modtager om året. Det synes jeg er vigtigt!

Justitsministeren gør sig til talsmand for en forkortelse af sagsbehandlingstiden, og principielt vil jeg sige, at en kort sagsbehandlingstid også er en fordel for de asylansøgere, der ender med at få afslag, så vil det måske blive nemmere for dem igen at finde en plads i deres hjemland. Det Radikale Venstres synspunkt er, at det må ske under opretholdelse af retssikkerhedsgarantier, og det vil være det ledende for vort arbejde med dette spørgsmål.

Med hensyn til familiesammenførings-spørgsmålene vil jeg da sige ja til, at vi gerne vil deltage i overvejelserne af, om man kan begrænse antallet af barnebrude. Vi vil også ger-

ne diskutere de forsørgelsesspørgsmål, som de seneste dage har været oppe i diskussionen. Vi finder, at det må være helt på sin plads at sige, at der skal være fælles regler for danske og udlændinge, men jeg synes, at vi skal gøre os selv den tjeneste, som andre har gjort opmærksom på, at gøre os klart, at der kun vil blive tale om, at vi flytter meget lidt på de faktiske tal.

Jeg vil også gerne give tilsagn om, at vi i udvalget i forbindelse med redegørelser og senere lovforslag får en nøje drøftelse med regeringen af integrationspolitikken. Jeg mener, det er vigtigt at få gennemdrøftet, hvorledes vi bedst tager os af og hjælper de mennesker, som er kommet til Danmark og er i færd med at bygge en tilværelse op her. Hvordan kan vi bedst tilrettelægge deres vilkår?

Det er i alle diskussioner om flygtninge og udlændinge helt tydeligt, at der sker en sammenblanding af de to begreber, og at det er meget svært for befolkningen og somme tider også for debatdeltagerne at holde begreberne ude fra hinanden.

Jeg vil gerne nævne til overvejelse, at man opdeler udlændingeloven, så der er en del, der handler om flygtninge og om de forpligtelser, Danmark har i henhold til konventioner osv., og en anden del, der vedrører indvandrerne, som skal indeholde bl.a. integrationsbestemmelser. Jeg tror, der ville være store pædagogiske fordele ved en sådan opdeling i lovgivningen. Det kunne forhindre noget af den forvirring, der undertiden gør sig gældende i den offentlige debat, og ville give de mest populistiske ringere vilkår i debatten.

Til sidst vil jeg gerne sige, at der i Europa i dag ses tendenser til fremmedhad. Vi har kun én mulighed i Danmark for at bekæmpe det, og det skal vi gøre på almindelig god dansk manér, som vi plejer: ved debat, åbenhed, medmenneskelighed, engagement og ved at tilvejebringe bedre talgrundlag, så vi ikke diskuterer på grundlag af myter, men først og fremmest skal vi gøre det ud fra det grundsyn, at vi i et samfund, der bliver tiltagende internationalt, må lære at acceptere, at menneskerettigheder ikke kun er noget, man skal respektere uden for landets grænser; det er også et krav til os selv.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

[Helge Adam Møller]

Cirka midt i sit indlæg nævnte hr. Niels Helveg Petersen, at jeg i forbindelse med en radio-udsendelse, som også hr. Niels Helveg Petersen deltog i, skulle have sat tal på denne kvote, noget med 6.000-8.000. Jeg vil godt sige, at det må bero på en erindringsforskydning. Jeg blev netop spurgt af fru Ebba Strange, der var med i samme radioudsendelse, om jeg ville give et bud på den, og det vil jeg ikke.

Men jeg vil da godt sige i dag igen uden at sætte tal på, at jeg kunne ikke forestille mig, at man fik en kvote, som er højere end den, vi har i dag.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at takke justitsministeren for et fyldigt debatoplæg med meget også statistisk materiale, og jeg håber, at den debat, som vi har i dag, ikke alene føres i Folketinget, men at vi også i vore vælgerforeninger og i forskellige sammenhænge magter at føre en debat om vores udlændingepolitik, for jeg har gang på gang gjort den erfaring, at mennesker kan sige til mig, at der modtages for mange flygtninge i Danmark, men hvis jeg så inviterer dem hjem sammen med nogle flygtninge, siger de altid: Dem må I i hvert fald ikke sende hjem, det var vel nok nogle rare mennesker; det er nu godt, at Danmark har en rimelig liberal flygtningepolitik.

Der ser vi det stadige dilemma, at man har hørt nogle tal og troet, at det drejer sig om et kæmpestort antal, og når man så møder mennesker, så kan man se, at vi faktisk har en forpligtelse. Vi har også selv noget at lære, det kan blive til inspiration for os. Jeg tror, det er utrolig vigtigt, at vi ikke bare skriver artikler en gang imellem om flygtningespørgsmål og får debat om tal osv., men at vi får et ægte møde.

Min kone og jeg deltager sammen med et andet ægtepar hver 14. dag i møder med forskellige asylansøgere dels fra Svaneparken og dels fra Sandholmlejren tæt ved vores eget område, og det har faktisk været en stor menneskelig berigelse, at vi hver anden mandag mødes og kommer til at tale med dem; så hører vi også, hvad der er årsagen til, at man er blevet asylansøger, og hvordan det føles at være i Danmark.

Det skal være mit håb, at denne debat også må blive igangsætter for ægte møder mellem danskere og flygtninge, danskere og indvan-

drere, for jo flere sådanne ægte møder, vi får etableret, desto bedre et middel tror jeg vi vil have til at komme det spirende fremmedhad til livs. Ægte menneskelige møder!

I 1983 fik vi en udlændingelov, der først og fremmest var præget af bedre retsgarantier. Den har vi så justeret nogle gange, som også redegørelsen nævner, men det humane grundsyn har vi bevaret. Vi ønsker at bevare det grundsyn, som ligger i 1983-loven, også når vi skal drøfte, om der er brug for yderligere justeringer. I 1985 indførte vi åbenbart grundløspceduren, som jeg senere skal komme tilbage til, og jeg tror, alle er enige i, at den har virket hensigtsmæssigt.

Jeg tror, at der er brug for nogle hensigtsmæssige justeringer, men det er så afgørende, hvad for et grundsyn vi foretager dem ud fra. Fra mit partis side skal det være helt klart, at det er for at bevare det medmenneskelige grundsyn, som ligger bag 1983-loven.

I redegørelsen skriver ministeren, at han ikke vil lægge op til beskæringer af de samlede midler. Det synes jeg også er en god formulering. Vi skal altså ikke ind i en spædrøftelse, men i en debat om, hvorvidt vi bruger pengene så hensigtsmæssigt, som vi nu kan gøre det, og det er en debat, vi bør føre på alle politiske områder, f.eks. erhvervspolitikken, når det gælder EF's landbrugspolitikområder, osv. Vi må da altid stille os selv det spørgsmål, om de ressourcer, vi bruger, gavner flest mennesker bedst muligt, eller om vi kan gøre det på en anden måde.

Den overordnede målsætning må være, at vi skal føre en politik via FN, EF og andre organer, der begrænser undertrykkelse af de fundamentale menneskerettigheder. Den allerførste og vigtigste opgave er da, at vi hindrer, at der er mennesker, der bliver tvunget til at flygte, og dernæst, at vi undgår folkevandringer og økonomiske immigranter ved en målrettet ulandsbistand. Det, at vi øger vores ulandsbistand og stadig prøver på at gøre den bedre, er også for at forebygge, at mennesker føler sig presset ud i større eller mindre folkevandringer.

Er der så nogle mennesker – og det er desværre den ulykkelige kendsgerning – der er forfulgt og derfor må flygte for at få beskyttelse et andet sted, så er det bedste da, hvis bosættelsen kan ske så tæt ved deres kulturelle rod som muligt, men realiteten er, at adskillige bli-

[Kofod-Svendsen]

ver nødt til at flygte til fjernereliggende lande, og Danmark må være parat til at modtage sin andel.

Når det er sagt, skal vi da selvfølgelig også til at drøfte sagsbehandling. Kan vi forkorte proceduren og samtidig sikre de nødvendige retsgarantier, skal vi selvfølgelig gøre det af menneskelige grunde. Jeg var forleden aften sammen med en, der havde ventet i 22 måneder og var spændt på, om det nu var afgjort eller . . . Det er også en økonomisk belastning, for de penge kunne bruges mere hensigtsmæssigt, så her falder det menneskelige hensyn og det økonomiske hensyn sammen, og det er da godt, når det kan ske.

Jeg tror, at åbenbart grundløs-proceduren, som vi indførte for nogle år siden, var nyttig, og jeg tror, at vi med fordel kan udbygge den. Det er et af mine konkrete bud på at forkorte sagsbehandlingstiden, men vi skal se lidt mere på ambassadereglerne.

Det næste, jeg vil sige et par ord om, er familiesammenføring, og jeg vil begynde med at understrege, at det må være en menneskeret for en flygtning at blive forenet med sin ægtefælle og sine mindreårige børn. Det er af grundlæggende respekt for ægteskabet og for familien, at vi har familiesammenføringsregler, og sådanne gode og rigtige regler skal man naturligvis ikke kaste vrage på. Mig bekendt har familiesammenføringsreglerne heller ikke skabt problemer på flygtningeområdet, men selv gode og rigtige regler kan da godt trænge til en justering, og der er nogle spørgsmål på indvandrerområdet.

Børneægteskaber har vi talt om i flere år, at de er højest uheldige, og vi finder det forkert. Jeg mener også, at det hindrer rigtig integration i Danmark, at en 14-årig bliver hentet herop, og at det er forældrene, der arrangerer og bestemmer. Det er også en udansk måde; ja, der er mange argumenter imod, og jeg håber, vi kan enes om at få foretaget de rigtige ændringer på dette område.

I visse indvandrergrupper er der påfaldende mange, som er opvokset i Danmark, der bliver gift med en jævnaldrende fra deres forældres hjemland. Her er et problem, som ikke er enkelt at løse. Det nærmeste, jeg kan komme det, er vel, at man også giver sig til at drøfte det med indvandrerorganisationerne, så man i hvert fald får en åben drøftelse af den situation.

Jeg har yderligere nogle punkter, men jeg skal nok til at speede lidt op.

Proformaægteskaber har bestemt ikke min sympati, men problemet er bare ikke let at løse. Jeg tror alt taget i betragtning, at det er bedst at bevare 2-års-reglen, selv om jeg godt kan se, at det i enkelte tilfælde kunne være hensigtsmæssigt, at vi havde en 3-års-regel; i andre tilfælde ville mere end 2 år skabe nye problemer.

Familiesammenføring af forældre: Der er afsløret nogle misbrug, det har andre også nævnt, og vi mener klart, at de skal forhindres. Så vil jeg sige, at for nogle forældre kan det blive en tvivlsom fornøjelse at komme til Danmark, hvis børnene glemmer dem. Der er brug for en virkelig god rådgivning, for ellers kan der opstå nogle menneskelige problemer, som vi skal være opmærksom på.

De facto-begrebet mener jeg vi skal bevare således, som vi har det i den gældende lovgivning. Jeg har tidligere under korte bemærkninger prøvet at sige noget om problemerne ved ændringer i relation til de konventioner, vi er forpligtede til at følge, så det skal jeg ikke gå nærmere ind på nu.

En generel total kvoteordning: Jeg tror ikke på det i relation til de konventioner, vi er med i. Jeg tror ikke, vi kan kvotere menneskerettigheder, som nogle har udtrykt det, men jeg er da enig i, at regeringen forhøjer FN-kvoten, og jeg må da sige, at hr. Helge Adam Møller satte respekten for konventionerne højere end kvoten, og med den tolkning opfatter jeg mere kvoten som en hensigtsserklæring, og så er det ikke så uheldigt, som det kunne have været, hvis kvoten gik ud over menneskerettighederne.

Repatriering: Ja, en aktiv indsats. Integration: Ja.

Bedre uddannelse, bolig og arbejdsmarkedspolitik: Ja.

Lad mig slutte med at sige, at vi har brug for en sammenhængende flygtninge- og indvandrerpolitik, hvor vi gør alvor af internationaliseringen og sætter menneskerettighederne i centrum.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil godt først sige tak for de mange gode indlæg, der har været fra ordførerne; der har været mange bidrag, som vi nu skal arbejde videre med i de kommende måneder.

[Justitsministeren]

Så vil jeg godt starte med at sige, at når jeg har ønsket at fremlægge et oplæg til en ny udlændingepolitik, skyldes det ikke mindst, at jeg anser det for vigtigt at få beskrevet den udvikling, der sker i verden omkring os, og også at pege på de udfordringer, som vi må forvente på hele dette område i de kommende år, med andre ord at beskrive den virkelighed, som vi politikere uundgåeligt er nødt til at forholde os til.

Hvad er det så for en virkelighed? Der tegner sig klart det billede, at flere og flere mennesker fra en overbefolket tredje verden af forskellige grunde – der kan strække sig lige fra egentlig politisk forfølgelse over flugt fra borgerkrig til hunger- og miljøkatastrofer – vil søge mod de vestlige lande, hvor velstanden er størst, og hvor befolkningstilvæksten er stagnerende, og samtidig synes der at blive færre og færre, der opfylder de strenge betingelser for at få permanent ophold i Danmark og i de øvrige vestlige lande.

Det er også baggrunden for den udlændingedebat, vi fører her i landet, og hvor vores synspunkt også må være, at vi ikke igennem den danske udlændingelov kan løse verdens fattigdomsproblemer. Med det principielle indvandringsstop, som vi har haft igennem en årrække, betyder udviklingen et stadig større pres mod de muligheder for opholdstilladelse, der stadig står åbne, og det vil først og fremmest sige asylmuligheden og mulighederne for familiesammenføring.

Derfor er det også naturligt, at det er de områder, som vi i første række må se på. Ikke mindst asylinstituttet anvendes i stigende omfang i et forsøg på at opnå opholdstilladelse, selv om ansøgeren måske snarere kunne betegnes som immigrant. Det giver også et voldsomt pres på sagsbehandlingen, og det medfører en betydelig risiko for, at der sker en uheldig udhuling af asylbegrebet og af flygtningebegrebet, som ingen og mindst af alle de personer, der er flygtet fra forfølgelse, kan være tjent med.

Det er ikke en isoleret dansk problemstilling. Vi har de samme meldinger og forventninger fra alle de vesteuropæiske lande, derfor er det også naturligt, at vi ikke bare drøfter disse ting i en dansk sammenhæng, men at vi satser på det internationale samarbejde, ikke mindst mellem de europæiske lande.

Ordførerne har koncentreret sig om 4 punkter i det oplæg, som jeg har sendt ud; derudover har der også været en række andre spørgsmål, som jeg skal søge at besvare. Men hvis jeg indledningsvis skal knytte nogle kommentarer til de 4 punkter, så drejer det sig dels om forslaget om en kvoteordning, dels om de forslag, der ligger om justeringer i familiesammenføringsreglerne, om forslaget om ophævelse af retskravet for de facto-flygtningestatus og endelig forslag om en opstramning og effektivisering af sagsbehandlingsprocedurerne.

Jeg har naturligvis noteret de kritiske bemærkninger, der er gjort til forslaget om en kvoteordning, og jeg vil ikke lægge skjul på, at en praktisk gennemførelse af et sådant forslag selvfølgelig vil medføre en række problemer, men ikke desto mindre er kvotesystemet kendt og kan administreres andre steder. Jeg mener, at det principielt er rigtigt at arbejde videre med tanken, først og fremmest fordi regering og Folketing herved tvinges til en mere overordnet politisk stillingtagen til prioriteringen af de ressourcer, som vi fra dansk side har mulighed for at yde til dette område og til den bistand, vi stiller til rådighed i udlandet på udlændingeområdet.

Vi må nok alle kunne blive enige om, at en prioritering af indsatsen er nødvendig, og det indebærer også, at vi må tage stilling til, hvor mange udlændinge der kan få ophold i Danmark, og navnlig indebærer det en stillingtagen til, hvilke udlændinge, og her tænker jeg især på flygtningene, vi i første række ønsker at give mulighed for en ny tilværelse i Danmark. Det mener jeg i bund og grund er et politisk spørgsmål, og derfor vil det også være naturligt, at man tager disse drøftelser og overvejelser i tilknytning til finansloven, hvor de hører hjemme.

Det er også min opfattelse, at en kvoteordning vil kunne give os et styringsinstrument, som har været savnet, og som ikke mindst i fremtiden vil være en nødvendighed, hvis vi vil sikre os, at udviklingen ikke løber os af hænde.

Med hensyn til familiesammenføringsområdet er det, som det også fremgår af mit oplæg, navnlig familiesammenføringen med andre udlændinge end flygtninge, der giver anledning til overvejelser. Det er også det, flere ordførere har peget på, senest hr. Kofod-Svendsen. Her er det af afgørende betydning, at de

[Justitsministeren]

udlændinge, der opholder sig permanent i landet, også integreres og kommer til at indgå i det danske samfund. I den forbindelse synes jeg det er tankevækkende, at det blandt visse grupper af udlændinge, som er kommet hertil som gæstearbejdere for ikke så få år siden, er almindeligt, at de pågældende og også deres børn søger til hjemlandet for at finde en ægtefælle, det fremmer i hvert fald ikke integrationen.

Navnlig de såkaldte børneægteskaber mener jeg vi bør imødegå, f.eks. ved at stille krav om, at ægtefæller i almindelighed skal være over 18 år, før de kan få familiesammenføring. Et synspunkt, der, så vidt jeg kan skønne, er bred dækning for i Folketinget, men det bør også overvejes nærmere, hvor længe der skal være mulighed for at inddrage en opholdstilladelse, som er givet med henblik på familiesammenføring med en ægtefælle, hvis samlivet mellem ægtefællerne ophører. Efter de regler, som gælder i dag, kan en udlændings opholdstilladelse ikke inddrages, hvis den pågældende har samlevet med sin ægtefælle her i landet i 2 år. Den frist mener jeg er for kort, den bør forlænges, hvis man skal gøre det mindre attraktivt at indgå ægteskab blot med henblik på at omgå indvandringsstoppet, så når fru Ebba Strange efterlyste motiver til det forslag om en forlængelse fra 2 år til eksempelvis 4 år, som er lagt frem i mit oplæg, så er sigtet præcist at minimere de omgåelses- og misbrugsmuligheder, som der efter min opfattelse er i en 2-års-regel. Jeg mener også, at hvis vi gennemfører en forlængelse, må man naturligt i den sammenhæng se på en vis adgang til at kunne dispensere, som der er peget på f.eks. i forbindelse med dødsfald, hvilket vi også i dag oplever eksempler på selv under de 2 år.

Det sidste område for familiesammenføring, som jeg vil nævne, er familiesammenføring med forældre, der de seneste dage har givet anledning til nogen debat. I dag er der et retskrav på opholdstilladelse til forældre, der er over 60 år, og jeg må sige, at jeg har svært ved at se nogen særlig begrundelse for, at forældre, der typisk har kunnet opholde sig i udlandet igennem en meget lang årrække uden bofællesskab med børn, der bor her i Danmark, blot fordi de passerer en aldersgrænse på 60 år, skal have et retskrav på at få opholdstilladelse her i landet. Der skal naturligvis fortsat være en mulighed

for at få familiesammenføring også med forældre, men et egentligt retskrav mener jeg ikke der er behov for.

Så er der forslaget vedrørende de facto-flygtningene, hvor vi lægger op til at ophæve det egentlige retskrav. Når jeg har fundet det naturligt at tage det spørgsmål op, skal det også ses i lyset af det behov for prioritering, som jeg tidligere har været inde på.

Vi har i de senere år alene haft mulighed for at modtage mellem 600 og 800 flygtninge fra FN's lejre rundt omkring i verden, samtidig med at vi har brugt meget betydelige ressourcer på personer, der ikke er flygtninge i konventionens forstand. Den prioritering synes jeg ikke er rigtig og rimelig, og jeg mener, at man må spørge sig selv, om ikke de ressourcer, vi kan stille til rådighed, bør bruges på de mennesker, der har det største behov for hjælp. Vi er ikke afvisende over for en forhøjelse af den kvote, som vi kan stille til rådighed for FN, men det forudsætter naturligvis, at vi bliver i stand til at styre de ressourcer, vi i øvrigt anvender på flygtningearbejdet.

En ophævelse af den danske, og her vil jeg godt understrege særregel, hvor der er et egentligt retskrav på de facto-status, betyder naturligvis ikke, at der overhovedet ikke er nogen fra den gruppe, vi her taler om, som kan få opholdstilladelse i landet. Der skal fortsat være en mulighed for at få opholdstilladelse, men efter en skønsom vurdering i de enkelte tilfælde, og der skal selvfølgelig fastsættes nogle kriterier som udgangspunkt for Flygtningesnævnets arbejde, men der skal ikke være et egentligt retskrav.

Det sidste punkt, som jeg vil nævne i forbindelse med de generelle hovedpunkter, som alle ordførere har været inde på, er behandlingen af udlændingesagerne. Der er jo i oplægget givet en beskrivelse af de meget tunge sagsgange, der navnlig findes i asylsagerne. Det tunge system giver i sig selv god grund til at ændre proceduren, og når man samtidig ved, at der i den senere tid er sket et markant fald i antallet af asylansøgere, som opfylder betingelserne for at få opholdstilladelse som flygtninge, må man sige, at en reform er en absolut nødvendighed. Vi bruger alt for mange ressourcer til sagsbehandling og indkvartering af personer, som ikke opfylder betingelserne for at blive anerkendt som flygtninge, ressourcer, som

[Justitsministeren]

klart kunne gøre mere nytte, hvis vi f.eks. anvendte dem i forbindelse med FN's flygtningearbejde.

Problemet er navnlig, synes jeg, at det bestående system er for tungt at arbejde med og kan benyttes til at trække sagerne i langdrag. Man kan sige, at systemet er for gunstigt over for de personer, som på ingen måde opfylder betingelserne for at blive anerkendt som flygtninge, men alene ønsker at blive i landet så længe, som det nu engang er muligt. Det er jo ikke alene et omkostningsspørgsmål, men også et spørgsmål om en hurtig sagsbehandling, både af hensyn til de pågældende selv og de andre i systemet. Det er virkelig vigtigt med en hurtig sagsbehandling.

Og her vil jeg godt i forlængelse af fru Dorte Bennedsens spørgsmål kommentere situationen, som den rent faktisk er. I første instans, dvs. Direktoratet for Udlændinge, er sagsbehandlingstiden i gennemsnit – man kan altid finde en række eksempler, hvor det forholder sig anderledes – 3-4 måneder og yderligere 3 måneder ved behandlingen af klagen til Flygtningenævnet. Det synes jeg er acceptabelt, også hvis vi ser på tidsforbruget i andre lande. Jeg tror heller ikke, selv om vi gennemfører en reform, at vi kan bringe sagsbehandlingstiden væsentligt længere ned her. Det er ikke her, problemerne ligger, de er snævert knyttet til de efterfølgende klagemuligheder og ikke mindst genoptagelsesmulighederne, hvor man jo allerede har fået en grundig prøvelse af sin sag i to instanser.

Jeg har ikke lagt mig fast på, hvordan opstrammingerne nærmere skal se ud – det mener jeg er noget, vi skal drøfte grundigt – men navnlig adgangen til at opnå opsættende virkning i forbindelse med klager til Folketingets Ombudsmand og genoptagelsesbegæring mener jeg bør overvejes meget, meget stærkt.

Fru Dorte Bennedsen sagde også, at hvis politikerne tier, vil vi komme ud for de politiske reaktioner, som man oplever i øjeblikket i en række europæiske lande, og at det er vigtigt med information og debat. Det er jeg fuldstændig enig i, men det er klart, at så må vi også være parat til at drage konsekvenserne af udviklingen og informationerne, især nu, hvor vi må sige, at loven fra 1983, som jo fortsat er hovedgrundlaget for den nuværende udlændingelovgivning, ikke forholder sig til den tid,

vi lever i, og slet ikke er relevant i forhold til de udfordringer, vi bliver stillet over for i de kommende år.

Så sagde fru Dorte Bennedsen, at regeringen ikke havde gjort en samlet indsats på dette felt. Det er ikke rigtigt. På FN's 41. generalforsamling i 1986 fremlagde man rent faktisk fra dansk side et forslag til løsning af flygtningeproblemerne gennem en række forskellige tiltag: frivillig repatriering, regional integration, genbosætning osv. Det var altså et dansk udspil i det internationale samfund.

Repatrieringsordningen har både fru Dorte Bennedsen og fru Ebba Strange været inde på, og fru Dorte Bennedsen sagde, at den ikke var nævnt i oplægget. Det er ikke rigtigt, den står omtalt på side 67, og her skal vi vel også føje til, at der jo rent faktisk i kraft af det aktstykke, som socialministeren fik vedtaget i juni 1990, er etableret en ordning, som regeringen har til hensigt at søge forlænget i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Men samtidig finder vi det rigtigt og naturligt, at vi i sammenhæng med drøftelserne om udlændingeloven også diskuterer en egentlig repatrieringsordning i form af et lovforslag. Det er vi meget indstillet på fra regeringens side, men vi mener, at det naturligt hører hjemme i den sammenhæng.

Fru Ebba Strange rejste spørgsmålet, om FN-flygtningene var konventionsflygtninge, asylansøgere eller de facto-flygtninge. Man kan sige det på den måde, at der blandt FN-flygtningene vil være nogle konventionsflygtninge, der vil vel også være nogle, som efter danske begreber kan betegnes som de facto-flygtninge, og nogle asylansøgere. Men det afgørende, det centrale i forslaget, er, at FN jo har screenet de pågældende, og det vil sige, at i det øjeblik Danmark modtager et antal – det gælder jo også for de 600-800, vi modtager i dag – så skal de pågældende ikke behandles i vort eget system, og dermed anvender vi ikke, om jeg så må sige, ressourcer på dette område.

Fru Dorte Bennedsen havde også et spørgsmål i forbindelse med 2-års-reglen – fru Ebba Strange spurgte i øvrigt også, hvorfor det forslag egentlig kom frem, og det er som sagt for at begrænse misbrugsmulighederne – men fru Dorte Bennedsen spurgte altså, om det ikke kunne skabe problemer på andre områder, hvor vi har 2-års-reglen, og hertil er at sige, at det mener jeg ikke vil være tilfældet. Jeg me-

[Justitsministeren]

ner, at en forlængelse af 2-års-reglen sagtens vil kunne administreres rigtigt og hensigtsmæssigt.

Fru Pia Kjærsgaard gentog Fremskridtspartiets udlændingesynspunkter, og dem skal jeg ikke kommentere. På nogle punkter er vi enige, på andre punkter er vi uenige, men der var én ting i fru Pia Kjærsgaards indlæg, som alligevel gav mig anledning til megen eftertanke. Hvis jeg forstod fru Pia Kjærsgaard ret, når det blev sagt, at man kun var indstillet på at modtage flygtninge fra FN's lejre, rejser spørgsmålet sig jo: Betyder det, at Fremskridtspartiet mener, at Danmark skal udtræde af FN's flygtningekonvention, at vi skal sige fra dansk side, at vi ikke vil være med mere? For det må jo være den direkte konsekvens, al den stund det jo vil betyde, at de mennesker, der kommer direkte til Danmark fra lande, hvor de er udsat for forfølgelse, måtte vi sende tilbage, og det ville jo ikke være i overensstemmelse med flygtningekonventionen.

Spørgsmålet om en særlig statistik over udlændingekriminalitet har vi jo haft lejlighed til at udveksle synspunkter om igennem en række spørgsmål og besvarelser i Folketingets Retsudvalg, og jeg har spurgt, hvad vi egentlig skal bruge en sådan statistik til. Det er ikke nødvendigt i politiets efterforskningsarbejde, her er det jo ikke et spørgsmål, om det er danskere eller udlændinge, der begår kriminalitet. Vi laver jo heller ikke statistik over rødhårede eller over, hvilke medlemmer af hvilke partier der har begået mest kriminalitet osv. Vi kan lave mange forskellige former for statistikker, men der er ikke noget formål med at lave en særlig statistik her.

Fru Mimi Jakobsen sagde, at det er vigtigt, at regeringen stiller sig i spidsen for den officielle information, og jeg er enig i det synspunkt. Det har vi jo også levet op til gennem de seneste år, ikke alene gennem mange indlæg i medierne osv., men også gennem Justitsministeriets og Direktoratet for Udlændinges årlige redegørelser, som jo indeholder mange af de oplysninger, som nu er gengivet i det oplæg, jeg har lagt frem.

Fru Mimi Jakobsen var inde på spørgsmålet om hurtigheden i sagsbehandlingsprocedurerne, men også retssikkerheden. Det er jeg enig i, men må jeg så sige, at retssikkerhed efter min opfattelse ikke kan måles i antallet af klage- og

genoptagelsesmuligheder. Det er ikke reel retssikkerhed. Den reelle retssikkerhed består jo i, at vi har et toinstanssystem, hvor man grundigt og individuelt kan få sine sager prøvet.

Fru Mimi Jakobsen var også inde på spørgsmålet om vore nabolande og en eventuel immigrationskvote fra disse lande. Regeringen har jo også i oplægget givet udtryk for, at vi er indstillet på at åbne for en vis begrænset immigration; vi har nævnt Hongkongkinesere, og der kan også være tale om andre, som menneskeligt eller økonomisk vil kunne tilføre det danske samfund noget værdifuldt.

Hr. Niels Helveg Petersen stillede nogle direkte spørgsmål til mig om kvoten, om det er regeringens politik. Selvfølgelig er det regeringens politik, når det er lagt frem i mit oplæg. Hvor stor en kvote, spurgte hr. Niels Helveg Petersen, og her vil jeg svare, som også hr. Helge Adam Møller gjorde, at det er jo noget, vi skal afgøre i Folketinget. Vi lægger ikke op til samlede reduktioner, vi lægger heller ikke op til udvidelser, det er selvfølgelig noget, der må drøftes. Og her vil jeg understrege, at jeg forestiller mig ikke, at Danmark – heller ikke med et kvotesystem – pludselig skal fraskrive sig sin forpligtelse til at modtage flygtninge i henhold til FN's flygtningekonvention. Et kvotesystem kan jo bygges op på mange forskellige måder, og her er der tale om, at man lader andre grupper, andre ansøgninger hvile længere tilbage.

Hr. Niels Helveg Petersen var også inde på de 4.000 asylansøgere. Det er rigtigt, men det, vi diskuterer, er jo altså også de i alt 20.000 opholdstilladelser, der bliver givet.

Og så til allersidst: Fru Pia Kjærsgaard spurgte, om regeringen havde opgivet at fremsætte et lovforslag på baggrund af debatten i dag. Det har vi ikke, regeringen har til hensigt at komme med et lovforslag, men ideen fra regeringens side med denne debat i dag har jo været at få en række udmeldinger fra partierne på grundlag af vort debatoplæg og derefter tage fat på nogle politiske forhandlinger, der forhåbentlig kan føre til, at vi får en ny udlændingelov, der hviler på et bredt grundlag.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Der var en enkelt passage i ministerens besvarelse, som jeg godt kunne tænke mig at få uddybet lidt.

[Kofod-Svendsen]

Ministeren argumenterede for, at de factoflygtninge – altså asylansøgere, der ville betegnes som de factoflygtninge – ikke skulle have et retskrav. Jeg synes, det store spørgsmål er: Hvad er hensigten med denne ændring, og hvad vil den betyde i praksis? For i det øjeblik man forestiller sig, at regeringens tanker blev gennemført og der kommer en asylansøger, må vedkommende da have mulighed for at få sin sag prøvet. Man kan jo ikke se på vedkommende, om han er konventionsflygtning eller de factoflygtning, så man må da prøve vedkommendes sag, og der er vel også mulighed for at anke til Flygtningenævnet.

Og jeg går da ud fra, at samtlige de konventioner, vi har underskrevet, skal overholdes. Der er jo ikke alene FN-flygtningekonventionen, der er også den europæiske flygtningekonvention og FN's torturkonvention, og jeg kunne også nævne et par andre. Men skal alle disse konventioner overholdes, er der så nogen, man kan sende tilbage, hvis man fjernede de facto-retskravet, og ud fra hvilke kriterier ville de blive sendt tilbage?

Jeg kan godt se, at man kan få mere vilkårighed, men det kan i hvert fald ikke være gavnen for retssikkerheden. Vil der være nogen, som bliver sendt tilbage, og ud fra hvilken begrundelse? Det synes jeg kunne være spændende at vide, for det er noget, jeg ikke helt har kunnet forstå, selv om jeg har læst oplægget adskillige gange.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

En kort kommentar til justitsministerens oplysning om, at FN screener flygtningene i FN-lejrene. Efter hvad jeg har erfaret, er den screening af en betydelig mere letbetenet eller overfladisk art end den, vi foretager. Det er det ene, jeg gerne vil gøre opmærksom på. Det er da rigtigt, at vi kan spare noget, og at vi så bare læner vort hoved til det.

Og så har jeg et spørgsmål, som ministeren måske ved lejlighed kan forholde sig til: Er ministeren klar over, at langt fra alle – ikke flertallet, ikke engang halvdelen af flygtningene i FN-lejrene – er forfulgt på grund af race, tro, politisk overbevisning osv., men at de fleste faktisk er det, som nogle her i landet ynder at kalde bekvemmelighedsflygtninge og fattigdomsflygtninge og den slags? Det skal altså li-

ge med i billedet, at hvis det er den metode, man vil overgå til, er fordelingen af de forskellige kategorier af flygtninge snarere mindre korrekt end den, vi selv foretager.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil godt sige til ministeren, at når jeg stadig væk efterlyser en statistik over flygtninges eventuelle kriminalitet, er det også for at afvise nogle af de myter, som er fremme. Man hører jo rundt omkring, at ikke bare flygtninge, men udlændinge i almindelighed er mere kriminelle end danskere, og det er baggrunden for mit spørgsmål. Jeg synes, at vi godt kunne trænge til at se en reel statistik på området.

Så ved jeg ikke rigtig, hvad det var, justitsministeren henviste til. Men jeg kan i hvert fald henvise til min ordførertale, hvor jeg sagde, at der kan fastsættes en lovfæstet kvote af FN-flygtninge og ikke andet efter Fremskridtspartiets mening. Det vil jeg gå ud fra at jeg har sagt.

Så vil jeg godt spørge ministeren om det, han ikke svarede mig på. Jeg ved godt, at jeg gentager mig selv, men det lyder ikke for mig, som om der er særlig meget flertal for nogen af de initiativer, justitsministeren vil komme med. Nu kan jeg forstå, det bliver i form af lovforslag, og det synes jeg er en god idé, men jeg har ikke rigtig kunnet finde noget flertal for noget som helst. Og stadig væk skal mit spørgsmål være: Vil ministeren så overveje en folkeafstemning?

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning, og så har jeg til hensigt at gå over til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Ja, jeg kan ikke rose justitsministeren for, at han gjorde meget for at klargøre, hvad regeringen egentlig mener med en kvote.

Jeg måtte forstå af ministerens svar til fru Pia Kjærsgaard, at ministeren mener ikke, man kan suspendere vore forpligtelser over for FN's flygtningekonvention. Men det betyder da også, at vi er nødt til at tage imod de asylsøgere, som kommer til vore grænser, og behand-

[Niels Helveg Petersen]

le deres sager. Ellers respekterer vi vel ikke konventionen?

Hvis vi nu har en kvote og den er brugt op, hvad så? Skal kvoten gælde, eller skal vore forpligtelser gælde? Hvis det er det sidste, der er tilfældet – og det vil jeg tillade mig at gå ud fra, regeringen har da ikke sagt andet – så har vi jo ingen kvote, og så er det jo, undskyld, jeg siger det, kun tom snak, også fordi man ikke sætter tal på.

Hvis regeringen vil have respekt for sin idé om en kvote, synes jeg, regeringen er forpligtet til at sige: Det er det antal, vi vil tage, og ikke noget andet. Men man løber udenom, og derfor bliver det til temmelig løs snak.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil gerne starte med at stille ministeren det spørgsmål, jeg ikke fik svar på i første omgang, nemlig om loven har givet anledning til, at vi har fået ikkepolitiske flygtninge ind i landet.

Og så har jeg nogle bemærkninger til kvoteordningerne. Ministeren vil benytte ordningerne som et styringsinstrument, men hvad er det, ministeren vil styre? Og som hr. Niels Helveg Petersen var inde på: Hvor stor skal kvoten være? Den er måske ikke så nem at tage stilling til, i hvert fald ikke i positiv retning, når man ikke aner, hvilken størrelsesorden vi taler om.

Og derfor vil jeg godt spørge ministeren: Hvis vi nu laver en kvote – og jeg har forstået, at den f.eks. skulle omfatte ledende medarbejdere på danske virksomheder i Hongkong, som vi kan have interesse i at beholde – kan ministeren så forklare mig, om den omstændighed, at vi giver disse opholdstilladelser, kunne begrunde, at vi skulle tage færre flygtninge ind i landet? Jeg har meget svært ved at se det.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om han nogen sinde har overvejet at lave en immigrationskvote. Det kan jo godt være rimeligt at give opholdstilladelse til nogle, som ikke er flygtninge, men så kunne man jo lave en egentlig immigrationskvote, og så var det jo en helt anden sag.

Ministeren siger, at han godt vil placere nogle ansøgninger, nogle flygtninge lidt længere tilbage i rækken. Jamen hvordan forholder det sig til de bemærkninger, som ministeren

hørte på mødet med Stoltenberg i september 1990, nemlig at retten til at søge asyl ikke må beskæres af, at vi eventuelt tager imod flere lejrflygtninge? Jeg vil også godt spørge ministeren: Når han nu mener, vi ikke skal tage os af disse de facto-flygtninge, skal vi så sortere lejrflygtningene? Hvis vi nu får en kvote for lejrflygtninge, som bare i nogen måde er sammenlignelig med den norske eller svenske, skal vi så meddele FN, at vi vil altså kun have konventionsflygtninge, ikke de facto-flygtninge?

Til spørgsmålet om proformaægteskaber og en eventuel forhøjelse af grænsen til 3 eller 4 år vil jeg gerne sige, at proformaægteskaber er ulovlige. Men jeg tror ikke på, at man begrænser antallet af proformaægteskaber ved at hæve grænsen; tværtimod tror jeg, man skaber nogle menneskelige tragedier for en række folk. I virkeligheden ville det nok være meget mere fornuftigt at slå til for alvor, når man griber folk i det. Jeg tror, det er langt mere forebyggende, og jeg har også med tilfredshed noteret, at det er sket nogle gange i den sidste tid, og at de pågældende er blevet strafforfulgt.

Og så er der spørgsmålet om, hvorfor vi skal give retskrav om familiesammenføring, blot fordi forældrene er fyldt 60 år. Ja, det er jo nok et spørgsmål om at respektere andre kulturmønstre. Det er ikke en dansk tradition med den nære tilknytning mellem generationerne, men det er det jo altså for nogle af de udlændinge, der bor her i landet.

Jeg er vidende om, at Flygtningehjælpen advarer disse mennesker, når de henvender sig for at søge familiesammenføring med forældrene, og jeg er enig i, at det er bestemt ikke nogen lykke for et ældre menneske fra f.eks. Tyrkiet at komme op og leve under vore vilkår, ikke mindst på boligområdet, så jeg tror, man skulle styrke den rådgivning. I øvrigt synes jeg også, der gøres for lidt for at undersøge, om de pågældende familier rent faktisk opfylder vilkårene, tilladelserne gives nok på et for løst grundlag.

Ministeren nævnte, at sagsbehandlingstiden i direktoratet var 3-4 måneder. Jeg vil godt vide, hvor lang den er, inden sagerne kommer til direktoratet, er den inkluderet i de 3-4 måneder? Man skal jo passe på med at drage konsekvenser af enkelttilfælde, men jeg har eksempler på, at der er gået op til 8 uger, inden asylansøgeren bliver afhørt af politiet. Jeg har spurgt

[Dorte Bønnedsen]

ministeren, men inden denne debat har han ikke villet svare mig: Hvad er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid regnet fra det tidspunkt, hvor asylansøgeren kommer til landet, og til direktoratet er færdigt med at behandle sagerne? Jeg ville faktisk gerne på et tidspunkt have svar på dette spørgsmål, et gennemsnit suppleret med nogle karakteristiske ydertilfælde.

Og til sidst en bemærkning til ministerens udsagn om, at vores udlændingelov ikke er relevant for den kommende udvikling. Dér må jeg altså melde fra, men det er måske mit intellekt, der er for småt. Jeg forstår ikke, hvad ministeren siger. Hvor er det, den ikke er relevant? Jeg har en fornemmelse af, at det, ministeren taler om, er de folkevandringer, som ingen af os alligevel kan spå noget som helst om. Der er ikke nogen tendens til, intet tegn på, at de er på vej mod Nordeuropa for øjeblikket, men ingen af os kan jo sige, hvad der sker om en årrække. Men tror ministeren virkelig på, at vi kan løse den situation via udlændingeloven?

Og hvis det ikke er det, ministeren talte om, vil jeg gerne have en lidt nærmere forklaring, for jeg fattede ganske enkelt ikke bemærkningen om, at loven ikke er relevant for den kommende udvikling.

Ebba Strange (SF):

Det var såmænd også den bemærkning fra justitsministeren, der fik mig til at beslutte at gå herop i anden omgang, og så vil jeg da også komme ind på de andre ting, jeg havde tænkt på.

Jeg prøvede at skitsere de udfordringer, vi står over for. De helt nære udfordringer er ikke millionerne fra Asien og Afrika, men en fælles asyllovgivning for EF-landene, der i værste fald vil gennemføre de danske regler om visumtvang og bøder til transportselskaber i alle EF-lande. På den baggrund kan jeg godt forstå, at ministeren ikke tror, der kommer ret mange virkelige flygtninge til Danmark, når den lovgivning bliver gennemført, for jeg aner ikke, hvordan de skulle bære sig ad med at komme herop. Der er vel stadig væk et par enkelte lande hist og pist, hvorfra der ikke bliver stillet krav om visum, men hvis det fortsætter, som det er begyndt, bliver det kun nogle få – bl.a. de øst- og mellemeuropæiske lande – men ikke de virkelige flygtningeproducerende lande, Iran og Irak og Libanon og de øvrige mellemøstlige lande, som situationen er i øjeblikket.

Så siger justitsministeren, at der sker en udhuling af asyl- og flygtningebegrebet. Jamen det gør der da ikke. Det kan da godt være, at der er nogle mennesker, der vil sige: Okay, vi prøver, om vi kan få asyl her. Men det vil da snart rygtes i de øst- og mellemeuropæiske lande, at det kan man alligevel ikke, fordi begrundelserne for ansøgningerne ikke opfylder hverken konventionen eller de andre grunde, som berettiger til de facto-status.

Hvis fremtiden i Europa kommer til at forme sig, sådan som jeg skitserer det – og det er altså min værste bange anelse lige i øjeblikket, jeg frygter det faktisk mere end menneskestrømmene – så kan jeg godt forstå, ministeren mener, vi i hvert fald må tage imod nogle flere af de flygtninge, der sidder ude i lejrene. Og de er jo screenede, som ministeren siger, så han er sikker på, at de opfylder FN's flygtningekonvention eller måske de facto-reglerne, jeg ved det ikke. Det er så også i orden, men alligevel skriver ministeren på side 65 i sin redegørelse:

»I modsætning hertil er de flygtninge, der befinder sig i UNHCR's lejre i Asien og Afrika, ikke blot alle omfattet af FN's flygtningekonvention, men tillige mennesker i dyb nød, som ikke har økonomisk mulighed for selv at rejse til Danmark for at søge asyl.«

Nej, det har de ikke, og masser af dem ønsker jo heller ikke at søge asyl i Danmark. Hvis der er nogle, der ønsker at komme til Danmark, er det fint, hvis vi kan tage nogle af dem, for min skyld gerne flere.

Med hensyn til, om de er i nød, er de jo ikke i nød i menneskerettens og flygtningerettens forstand. De er flygtet, og de er kommet under beskyttelse. De lever usselt – det kan vi alle sammen se, når vi ser, hvordan livet former sig i lejrene – men de er ikke i fare for at blive tortureret, fængslet, dræbt osv., som det er tilfældet for dem, der kommer spontant til vore grænser, så længe de kan få lov til det; det er folk, der er i fare, det er dem, der får konventionsstatus eller de facto-status.

Så derfor er det en helt forkert problemstilling, når man stiller det op, som om det er lejr-flygtningene, der har det største behov for hjælp. Det har de ikke, når vi snakker flygtningeret, det kan de have, når vi snakker socialret f.eks., men det er ikke det, vi diskuterer i denne sag. Det er flygtningeret, menneskeret, det handler om her, og her er det ikke lejr-flygtningene, der lider størst nød, tværtimod.

[Ebba Strange]

Og så kunne det jo være interessant at finde ud af, når nu regeringen på et tidspunkt kommer med sit lovforslag, hvilke tal ministeren egentlig forestiller sig, for det har vi ikke fået noget at vide om. Når ministeren både vil tillade lidt immigration, vil kvotere asylansøgere, vil stramme familiesammenføringsreglerne og selvfølgelig også bliver nødt til at acceptere alle de europæiske statsborgere, der vil komme herop, når grænserne åbnes, kunne det egentlig være morsomt at få regeringen til at afsløre nogle tal. Jeg var så modig, at jeg satte tal på heroppefra på mine egne og SF's vegne. Det er der ikke rigtig nogen andre der har gjort, men jeg glæder mig til, at nogen gør det.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil godt starte med at svare på det spørgsmål, som fru Dorte Bennedsen stillede i første omgang.

Fru Dorte Bennedsen spurgte, om vi havde fået ikkepolitiske flygtninge til landet, underforstået: Er der givet opholdstilladelse til nogen, som ikke er omfattet af udlændingelovens bestemmelser eller har søgt asyl af grunde, der ligger uden for udlændingeloven? Nej, det er der ikke. Det er klart, at vi administrerer loven efter dens ånd og bogstav, og det vil sige, at der kun gives tilladelser ifølge lovens bestemmelser.

Men det var sådan set heller ikke min pointe. Pointen var den – og nu nævnte fru Dorte Bennedsen jo selv UNHCR – at en af Flygtningehøjkommissariatets ledende medarbejdere har givet udtryk for, at man fra FN's side betragter det som en betydelig risiko, at hele det danske asylproceduresystem i de kommende år – og her taler vi ikke om noget på lang sigt, men i de umiddelbart kommende år – risikerer at bryde sammen, så stærkt er ordet, fordi antallet af ansøgninger, asylansøgninger, i Europa under ét er steget over en meget lille årrække fra nogle og tyve tusinde og til omkring en halv million.

Det er i det lys, man skal se forslaget, for mit forslag og de tanker, der lægges frem, er en helhed, hvor spørgsmålet om en mere effektiv sagsbehandling, en klarere opdeling og kvotesystemet hænger sammen.

Fru Dorte Bennedsen spurgte, om migrationsdelen betød, at vi så ville tage færre flygtninge, eller hvordan det påvirkede. Jeg vil ger-

ne understrege, at jeg forestiller mig ikke, at vi pludselig skal fraskrive os de forpligtelser, vi har i henhold til FN's flygtningekonvention til at modtage mennesker, der kommer hertil, som er i nød, og som er udsat for forfølgelse. Selvfølgelig kan Danmark ikke gøre det.

Det, jeg taler om, og det er også et svar til hr. Niels Helveg Petersen, er en samlet kvote, som omfatter alle typer af opholdstilladelser, altså disse nogle og tyve tusinde opholdstilladelser, som der har været tale om pr. år, og hvor en særlig stor tilgang på ét område, f.eks. på grund af politiske udviklinger, krige og tilsvarende, betyder, at vi så må reducere på andre områder. Det er det, der er tanken.

Fru Dorte Bennedsen var igen inde på spørgsmålet om proformaægteskaberne. Her vil jeg blot sige, at jeg mener, at de misbrugsmuligheder, der er med en 2-års-regel, er åbenlyse, og at en forlængelse til 4 år efter min opfattelse vil gøre det langt mindre attraktivt at spekulere i misbrugsmuligheder. Jeg mener, at det vil være en rigtig og rimelig frist at fastsætte, fordi det, vi taler om, er efterfølgende et permanent ophold i Danmark med de fordele, men selvfølgelig også med de forpligtelser, det giver.

Med hensyn til forældrene er det, vi lægger op til, ikke fuldstændigt at fjerne adgangen til, at man kan modtage sine forældre over 60 år her i landet. Det, vi siger, er, at vi ønsker, retskravet skal fjernes, ud fra det synspunkt, at hvis mennesker har kunnet leve fra hinanden i mange, mange, mange år, hvorfor skulle man så pludselig, fordi man nu har passeret 60 år, have et retskrav på at komme til Danmark, uden at vi er i stand til, og det er jo realiteten, at håndhæve nogle egentlige reelle forsørgelsesforpligtelser. Hvorfor skal det pludselig – hvad det kan blive og bliver i en række situationer – blive en udgift for det danske samfund, at man på det tidspunkt vælger at tage sine forældre, der altså ikke har haft nogen som helst tilknytning til Danmark i øvrigt, her til landet. Det mener jeg ud fra en rimelighedsbetragtning må være uacceptabelt.

Det, der lå i min betragtning om udlændingeloven og spørgsmålet om, at den ikke var relevant, var, at med det immigrationspres, vi må forudse i de kommende år, med den vældige stigning i antallet af asylansøgninger, med befolkningsudviklingen både nært og fjernt, er

[Justitsministeren]

det utænkeligt, at Danmark ikke i de kommende år vil komme til at stå over for nogle problemer på linie med en række andre vesteuropæiske lande.

Hvorfor skulle den udvikling, som man forudser i alle andre vesteuropæiske lande, ikke også berøre Danmark? Frem for at gå ind i ændringer af udlændingeloven, der er fremkaldt af en øjeblikssituation, som let kan skabe hovsaløsninger, er mit synspunkt, at vi netop nu bør tage højde for en udvikling, vi kan forudse, og så gennemføre en lovgivning, der indeholder den grad af fremtidssikring, som det overhovedet er muligt i forbindelse med en sådan lovgivning og regulering.

Fru Ebba Strange var inde på spørgsmålet om den fælles EF-regulering og nævnte også udviklingen i Østeuropa. Her synes jeg, det må siges, hvad vi jo ved, og som klart er tilkendegivet fra sovjetiske, fra russiske ministre og fra andre, at man forestiller sig en udflytning i de kommende år fra Rusland, fra Sovjetunionen på mellem 500.000 og 600.000 mennesker hvert år i en lang årrække, som ønsker at søge permanent opholdstilladelse primært i de vesteuropæiske lande.

Mit synspunkt om spontanansøgere i forhold til FN-flygtninge skal ses i sammenhæng med, at vi i Danmark bør vedkende os et betydeligt medansvar i forhold til de 15 millioner flygtninge, som er under FN's flygtningehøjkommissærs ansvarsområde. Jo flere kræfter og jo flere ressourcer vi bruger på at behandle spontanansøgere på den måde, som vi gør i dag, des længere bagud i køen i mulighedernes fremtid skubber vi dem, der befinder sig som lejrflygtninge. Det er den nøgne kendsgerning.

Hr. Niels Helveg Petersen spurgte, hvad vi mente med kvoten. Jeg har svaret på det. Vi forestiller os en samlet kvote. Jeg har sagt, når vi taler tal, at vi i regeringen ikke forestiller os nogen væsentlig reduktion, hvis vi ser på det samlede antal opholdstilladelser. Det er heller ikke nogen udvidelse, det vil sige, det er noget, der nogenlunde ligger på det niveau, som vi kender i dag, når vi ser på det samlede antal tilladelser.

Hvad angår den samlede kvote, er det klart, at vi kan ikke begynde at kvotere en udvikling nogen steder i verden, hvor der måtte opstå krige og borgerkrige, katastrofer og tilsvarende, det kan vi ikke kvotere. Men vi kan opbyg-

ge et system, hvor det så betyder – og det må jeg sige lige ud – at det er tanken, at der så vil være andre typer af opholdstilladelser, som enten bliver udskudt til senere år, eller som der må gives afslag på. Det er den eneste måde, hvorpå en sådan samlet kvoteordning selvfølgelig kan fungere.

Hr. Niels Helveg Petersen spurgte i sit første indlæg om, hvor stort problemet egentlig var, for ser vi på indrejsetallet bare i år, hvor er Danmark så henne? Og det er rigtigt. I første kvartal lå vi relativt lavt. I første halvår var der ca. 300 asylansøgere pr. måned, men der er unægtelig sket noget siden. I september steg det til 462 og i oktober til 573. Det vil sige, at fortsætter tendensen resten af året, må vi forudse, at der ved årets udgang vil være ca. 4.500 ansøgere mod 4.600 og 4.588 det seneste par år. Der er altså ikke tale om noget væsentligt dyk i det samlede antal asylansøgninger.

Hr. Kofod-Svendsen spurgte, hvad tanken og hensigten var vedrørende retskravet i forhold til de facto-flygtninge. Hensigten og tanken er den, at vi må sige, at den særregel, vi har med at give de facto-status i Danmark, ser vi ingen særlig begrundelse for at opretholde her i landet. Men vi forestiller os ikke, det vil jeg godt understrege, et system, hvor der ikke – ud over adgangen til at give opholdstilladelser til konventionsflygtninge – vil være andre kategorier, som kan få et opholdsgrundlag her i landet. Og selvfølgelig skal der så opstilles nogle kriterier for disse opholdstilladelser af anden art. Men det er selve retskravet i forhold til de facto-status, som vi ikke ser noget grundlag for at fastholde.

Hr. Arne Melchior var inde på spørgsmålet om FN og FN-flygtningene, og her vil jeg blot henvise til min første besvarelse. Jeg må sige med det kendskab, jeg har til FN's flygtningelejre og andre typer af flygtningelejre, der findes, typisk i det fjerne østen, at det ikke er steder, som jeg ville misunde nogen at være i. Jeg forestiller mig ikke, at der er ret mange, som frivilligt tager ophold nogen af disse steder.

Fru Pia Kjærsgaard var inde på spørgsmålet om folkeafstemning, og om vi har opgivet, og om der ikke var flertal for noget her under debatten. Det ved jeg såmænd ikke. Jeg har da hæftet mig ved, at alle partier er enige i, at vi skal se på proceduren, en opstramning her. Jeg har hæftet mig ved, at et stort antal partier er

[Justitsministeren]

enige i, at familiesammenføringsreglerne skal vi også drøfte nærmere. På den baggrund ser jeg relativt optimistisk på det.

Jeg betragter sagsbehandlingsprocedurerne, den tid, der går, den måde, hvorpå vi har bygget det op, som noget af det mest afgørende i denne sammenhæng, og dér betragter jeg ikke en folkeafstemning som særlig relevant. Og hvad var det for resten, vi skulle stemme om?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Ministeren henviser til, at daværende flygtningehøjkommissær Stoltenberg har sagt, at der er risiko for, at vores asylprocedure bryder sammen. Det er korrekt, det har højkommissariatet sagt om det europæiske system. Men der er ikke nogen som helst tendenser til eller bare en begyndende udvikling til, at det skulle være tilfældet i Danmark.

Ministeren sagde også, at vi ikke skulle fraskrive os vore internationale forpligtelser. Der var 20.000 opholdstilladelser i år, og hvis der var for mange af den ene kategori, så måtte vi skære på den anden.

Så vidt jeg kan se, må de 20.000 inkludere nordiske statsborgere, EF-statsborgere, indvandrere, flygtninge og familiesammenføringer. Hvis jeg ikke er helt galt afmarcheret – jeg kan se, indenrigsministeren nikker – kan vi ikke reducere de nordiske og ikke reducere EF-statsborgerne; ergo kan vi reducere flygtningene og familiesammenføringerne. Det er det, der er kernen.

Da ministeren nu har erkendt, at vi kun har brugt loven efter dens anvendelse, nemlig til politiske flygtninge, kan jeg ikke forstå, hvordan vi så kan leve op til vores internationale forpligtelser ved at skære ned, når vi bliver tvunget til via en kvote at skære ned på de politiske flygtninge eller på rimelige og ordentlige familiesammenføringer.

Jeg må sige, at jo mere ministeren taler om dette kvotesystem, jo mere uforståeligt bliver det i hvert fald for mig. Det bliver mere og mere dunkelt. Vi skal fremtidssikre. Jeg har meget svært ved at se, hvorfor i alverden vi skulle lave en fremtidssikring nu og dermed forringe nogle vilkår, vi hidtil har været bredt enige om var rimelige, ordentlige, rigtige og i overensstemmelse med vores internationale forpligtelser.

Hvis den omtalte menneskeflugt kommer, kan denne lovgivning ikke gøre noget – det er helt andre foranstaltninger, vi så skal have. Hvis bare 50.000 af de 500.000 årligt fra Østeuropa kommer, kan denne lovgivning ikke batte noget.

Jeg har noteret mig, at jeg stadig væk ikke kan få svar på, hvor lang sagsbehandlingstiden er i den første instans, altså fra asylansøgeren kommer til landet, hvor lang den er ved politiet, og hvor lang den er, indtil direktoratet er færdigt. Det synes jeg ville være nogle interessante tal at få på bordet.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg synes næsten, jeg skylder Folketinget at fortælle, hvorfor vi har den familiesammenføringsregel til forældre over 60 år. Der er måske ikke så mange til stede, der var med til at lave 1983-loven.

Den regel har vi såmænd, fordi der, da vi drøftede 1983-loven, var en almindelig forståelse for, en respekt for de familiestrukturer, som typisk var gældende i de lande, som indvandrere kom fra. Vi diskuterede meget alderen, om det skulle være 55 eller 60 eller 65 år, og vi endte altså med de 60 år, fordi vi vidste, at levealderen var kortere i de lande, hvor vi fik indvandrere fra.

Men den blev jo aldrig et ubetinget retskrav. Det er et retskrav, der er betinget af, at den pågældende forælder ikke har andre børn, som er nærmere til at påtage sig forsørgelsen, og det vil sige andre børn i hjemlandet. Der var typisk tænkt på forældre, der bliver alene, som bliver enker/enkemænd, og som ikke har andre børn derhjemme, fordi kulturmønsteret tilsiger de familier, at børnene skal forsørge deres forældre. Det er grunden. Nu ved ministeren i hvert fald det, så ministeren ikke en anden gang behøver at spørge, hvorfor vi har den regel.

Jeg kan forstå, at det bl.a. er flugten fra Rusland, som gør, at ministeren vil stramme nogle af de regler, vi nu står med. Jeg ved jo ikke, hvordan det vil gå, det er der ingen af os der ved, med alle de dér scenarier. Det kan da godt være, at livet i Rusland og andre tidligere Sovjetrepublikker igen bliver sådan, at der kommer politiske flygtninge derovrefra. Men jeg går da ikke ud fra, at der ligger noget i det, mini-

[Ebba Strange]

steren siger om, at nu skal vi pludselig til at give asyl, hvis de kun rejser hertil for at emigrere. Jeg forstår stadig væk ikke, hvad det har med strammingerne i vores asyllovgivning at gøre.

Endelig vil jeg bestemt ikke misforstås. Jeg synes, vi skal vedkende os ansvaret for lejrflygtningene, naturligvis. Jeg synes, Danmarks kvote på 500 pr. år er uanstændigt lav. Det er slet ikke det, jeg mener. Jeg siger bare, at de mennesker ikke er forfulgte. Jeg anerkender, at de lever socialt dårligt, men vi skal lade være med at sige, at de er i meget større nød. Det er de socialt, men ikke humanitært og med hensyn til flygtningeret og menneskeret.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Niels Helveg Petersen for en kort bemærkning, og den er altså på 2 minutter.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Dette udvikler sig jo til jagten på den forsvundne kvote, var jeg lige ved at sige, for det forsvinder mere og mere i det utydelige, hvad det egentlig er for en kvote. Kan det virkelig være sådan, at ministeren i ramme alvor forestiller sig, at vi i en akut situation, hvor der kom særlig mange flygtninge til landet, som vi måtte give asyl, så skulle nægte ægteskab mellem f.eks. en dansk mand og en amerikansk kvinde, fordi det kræver opholdstilladelse? Eller skal vi sige forlovelse – hvis det er ægteskab, kræves der vel ikke opholdstilladelse. Men skulle vi give færre opholdstilladelser for udenlandske forskere eller forretningsfolk? Er det sådan en kvote, en stor bunke af alting, som ministeren arbejder med?

Jeg tror, det bliver svært at få en endelig afklaring af det i dag, men ministeren må indstille sig på at redegøre nærmere for sine overvejelser under Retsudvalgets behandling af disse sager.

Og så et enkelt spørgsmål til ministeren. Er der nogen af de andre europæiske lande, som har en kvoteordning af denne type? Ministeren sagde, at Danmark ikke kan være isoleret og have andre regler end alle de andre – altså helt bortset fra, at vi modtager færre flygtninge end alle de andre, men det er en sag for sig. Er der nogen af de andre, der har sådan et kvotesystem, som ministeren her skitserer? Så kunne

det selvfølgelig have en interesse at se på det. Jeg er ikke stødt på et sådant kvotesystem nogen steder, og det er der, tror jeg, en lang række meget gode grunde til.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Blot for at anmelde, at jeg er da ganske enig med justitsministeren i, at mange eller sikkert langt de fleste af disse lejre ikke er noget misundelsesværdigt sted at opholde sig. Det er jeg helt klar over.

Det er heller ikke misundelsesværdigt at sidde i en dansk lejr af en eller anden beskaffenhed med det vejr, vi har. Vi kan jo af gode grunde ikke bruge teltlejre her i årevis. Men man må sammenligne med den situation, de pågældende havde før; den skal ikke sammenlignes ud fra en dansk situation. Men ligesom justitsministeren under jeg alle disse mennesker meget bedre vilkår, men det er vi enige om at vi desværre ikke kan klare, i hvert fald ikke vi alene.

Men jeg var glad for, at ministeren ikke modsagde mig i dette, og jeg siger det ikke ud af den blå luft. Screeningen, som ministeren kaldte det, må i mange af de lejre være langt mere lemfældig end den, vi foretager. For nogle år siden, da jeg dyrkede sagen lidt mere, hørte jeg om nogle lejre, hvor der var to embedsmænd til at tage sig af den slags ting, og hvor der var adskillige tusinde flygtninge. Det er det ene.

Det andet var min oplysning om, at det langt fra er de fleste, end ikke halvdelen, af flygtningene i disse lejre, som kommer ind under det egentlige forfølgelsesbegreb, som nogle her i landet så gerne vil lægge som eneste kriterium for accept af disse mennesker. Men jeg er sikker på, at den slags ting kan justitsministeren orientere sig glimrende om hos tidligere højkommissær Poul Hartling, som enten selv ved det eller ved, hvor man kan få oplysningerne.

Justitsministeren (Engell):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men der er et par bemærkninger, som ikke bør stå uimodsagte.

Fru Dorte Bennedsen sagde, at der var ingen tendens til, at systemet her i landet var ved at bryde sammen. Nej, det kan man sige. Med

[Justitsministeren]

opbydelse af alle ressourcer og ved at kaste store grupper ind, når presset har sat særligt ind, f.eks. i forbindelse med behandlingen af ansøgninger til Direktoratet for Udlændinge, er det lykkedes at fastholde og sikre en rimelig sagsbehandlingsfrist her i landet, som jeg nok tør sige kan måle sig med andre lande i Vesteuropa og andre steder.

Men det er heller ikke det, der er det afgørende i den sammenhæng; det afgørende er, at sårbarheden i det system, vi har bygget op, er åbenbar, og når det fungerer, er det i høj grad mere et spørgsmål om nogle tilfældigheder, end det er et udtryk for, at vi har lavet et system, som i alle henseender er effektivt.

Jeg vil gerne give et eksempel. Sidste år var der ca. 12.000 afghanere, der befandt sig i flygtningelejre i Pakistan, der søgte om asyl i Danmark via vores tjenester derude. De ansøgninger skal behandles i Direktoratet for Udlændinge, alle 12.000. Vi er forpligtede til efter loven at sende hver enkelt af de 12.000 et brev tilbage, hvor der står, at hvis man er utilfreds med det afslag, som direktoratet har givet, kan man påklage afgørelsen til Flygtningeævnet.

Det var relativt få, der benyttede sig af den klageadgang, men det er jo mere et spørgsmål om tilfældigheder. Hvis fru Dorte Bennedsen ser på det antal sager, som Flygtningeævnet med de ressourcer, man har til rådighed, skal kunne klare, tror jeg godt, man kan forestille sig, hvad konsekvensen havde været, hvis et betydeligt antal havde benyttet sig af den klageadgang, som de blev gjort opmærksomme på. Så vil fru Dorte Bennedsen sige: Nuvel, det var så den episode, og det er ikke noget, man normalt er ude for. Men hvis vi ser på det samlede antal af ansøgninger, der indgives ude fra ambassaderne, taler vi om et meget betydeligt niveau også sidste år og formentlig også i år.

Det er det, der ligger i, at vi har indrettet et system med stor sårbarhed. Når jeg taler om fremtidssikring, er det netop, for at vi ikke skal komme i en situation, hvor vi er nødt til i stor hast at gennemføre ændringer, hvis systemet bryder sammen, fordi alle kan se, at det her ikke går. Det var det, der lå i mine betragtninger om noget fremtidssikring, også set i lyset af den udvikling, som muligvis kommer, og som muligvis også vil berøre Danmark i de kommende år.

Fru Dorte Bennedsen siger, at lovgivning kan ikke forhindre, at der pludselig kommer et stort antal asylansøgere, hvis der opstår en konkret politisk eller militær udvikling. Det er rigtigt, men i og med at vi har et system, som også kan håndtere og træffe hurtige afgørelser, så mener jeg, at så er meget i hvert fald opnået.

Med hensyn til sagsbehandlingstiden er jeg opmærksom på, at i en række sager kan der gå lang tid også i forbindelse med de afhøringer af ansøgere, der skal foretages af politiet. Det kan skyldes mange forskellige forhold, og derfor gjaldt min tilkendegivelse om de 3 måneder første instans, men det kan variere meget i konkrete sager. Må jeg bare minde om, at det i forhold til nogle ansøgere kan være meget svært at skaffe fornøden tolkebistand. Der kan være tale om sprog, hvor tolkeassistance ikke er noget, man umiddelbart råder over. Der kan være mange praktiske komplikationer, men i de situationer, hvor der har været spidsbelastning, har vi sat ekstra mandskab ind for at sikre, at det kunne gå hurtigt.

Så var hr. Niels Helveg Petersen i gang med jagten på den forsvundne kvote, som der blev talt om. Jeg kan ikke forstå, at hr. Niels Helveg Petersen er i tvivl om det samlede niveau, vi taler om. Jeg har flere gange givet udtryk for, at regeringens holdning er den, at det er et spørgsmål, der egner sig til drøftelser i forbindelse med finansloven. Vores udgangspunkt er et niveau, som nogenlunde er på det nuværende, når vi taler om det samlede antal opholdstilladelser.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg kan stadig væk godt forstå, hvis hr. Niels Helveg Petersen fortsat leder efter den forsvundne kvote.

Ministeren nævnte de 12.000 ansøgninger fra Afghanistan. Der skylder jeg at sige, for jeg nåede det ikke i mit første indlæg, og jeg har ikke fået det sagt i dagens løb, at vi er indstillet på at se – ikke på en afskaffelse af ambassadeansøgningerne – men på nogle af de forslag, ministeren har til stramning af proceduren. Vi synes heller ikke, det er rimeligt at bruge så voldsomt mange ressourcer på helt åbenlyst grundløse ansøgninger.

Så sagde ministeren, at vi har kastet, jeg ved ikke, om han direkte sagde vores sidste res-

[Dorte Bennedsen]

sourcer ind, men stemmen udtrykte noget i den retning, så det er lykkedes at holde ansøgerbyrden stangen. Jeg kan ikke dy mig for at komme med en enkelt bemærkning om, at jeg kan huske en periode i en anden flygtningesag, der også har en vis interesse for øjeblikket. I den periode steg behandlingstiderne, fordi man i en tid med et stigende antal ansøgere skar 11 pct. ned på personalet i direktoratet. Det er klart, der har været et efterslæb i direktoratet.

Jeg vil også gerne sige, at de kroner, der bruges i Direktoratet og i første instans hos politiet, de kommer jo tifold hjem igen. Er det ikke noget med, at udgifterne til ophold for en asylansøger er 10 gange direktoratets totaludgifter? Så det er god husholdningsøkonomi at sætte hurtigt ind fra første instans. Jeg er godt klar over, at der er måde med, hvor langt sagsbehandlingstiden kan komme ned. Men det har da ikke noget at gøre med, at vi har brugt vores sidste ressourcer. Ministeren får en masse løse ressourcer i den anden ende, frie ressourcer, hvis han styrker førsteinstansbehandlingen.

Så vil jeg sige til dette med, at systemet skal kunne klare disse eventuelt kommende folkevandringer: Det kan ministeren ikke mene at vi klarer over loven. Vi er nødt til at tage stilling til det, når det tidspunkt kommer.

En af de ting, vi må konstatere i dag, er, at vi har et godt fungerende system for åbenbart grundløse ansøgere, og det kan vi styrke og udbygge. Men vi kan da ikke lave en flygtningelov eller udlændingelov i dag, der kan løse problemerne, hvis vi pludselig får store folkevandringer. Så er jeg temmelig overbevist om, at dette Folketing bliver samlet og drøfter den situation.

Justitsministeren (Engell):

Jeg er glad for, at debatten ser ud til at kunne munde ud i enighed om nogle punkter i hvert fald, og jeg er glad for det tilsagn, som fru Dorte Bennedsen gav for så vidt angår ambassadeansøgningerne. Det skal vi drøfte grundigt.

Så vil jeg sige, at det er rigtigt, vi kan ikke med loven i hånd forhindre et sammenbrud, der fremkalder en helt uventet kaotisk situation. Men man skal ikke overse, at når det i vid udstrækning, det tror jeg godt jeg vil sige,

er lykkedes for os at styre det område bedre end måske mange andre steder, er det, fordi vi har nogle ret klare bestemmelser, når det gælder; enten får man opholdstilladelse i Danmark, eller også får man det ikke, og så må man rejse ud af landet.

Det bliver sværere og sværere, og det bliver sværere og sværere i mange vesteuropæiske lande, hvor vi typisk oplever, ud over den illegale immigration, et betydeligt antal mennesker, som bare opholder sig i landet uden at have noget lovligt opholdsgrundlag, en egentlig opholdstilladelse.

Det er den situation, jeg mener vi skal gøre alt for at forhindre i Danmark, så vi fortsat har nogle klare retningslinjer. Og vi skal heller ikke overse den signaleffekt, der trods alt er og vil være i forhold til mange, der kunne tænke sig at spekulere i et system, der ikke er tilstrækkeligt effektivt. Det er også den effekt, jeg mener vi skal have i bagehovedet, når vi drøfter disse ting.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ).

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 22/10 91).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Beslutningsforslag nr. B 7, som jeg i øvrigt vil rose forslagsstillerne for, når det gælder den kvalitative udformning og indholdsmæssige standard, går ud på, at der skal gennemføres en generel lov om vejledende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ. 20.000 vælgere skal kunne forlange, at der afholdes en landsdækkende vejledende folkeafstemning om et hvilket som helst emne udvalgt af de pågældende vælgere. Tilsvarende skal 5 pct. af vælgerne i en region eller kommune kunne forlange, at der afholdes en vejledende folkeafstemning i den pågældende region eller kommune.